

Latweefchu Awises.

62. gada-gabjums.

Nr. 36.

Trefchdeenā, 7. (19.) Septemberi.

1883.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, in Grobin, Kurland. — Ekspedizija Besthorn lga grahmatu bodē Jelgavā.

Rahditajs: No eefschjemehm. No ahrijemehm. Wisjannalahs finas. Schlehrjam pa lauku. Rahds wahrs 2c. Sinas, kā par teem 2c. Labas laimes lasitajem! Kuronija. Atbilde. Sludinaschanas.

No eefschjemehm.

Behterburga. Zaurskatot rehkinumus par isdoschanahm pee Anglijā buhwetā twaikona „Kiwadija“ buhwes, israhdijschahs daschas nekahrtibas; 378 tuhst. 118 rubl. esot leeki ismaksati. Scho summu gribot peedfih no wainigeem. — **Behterburgā polizeja nahkusi** us pehdahm kahdai agenturai, kas nodarbojusees ar jaunu feeweefchu suhtischanu us Turziju. — „**Now. Wremja**“ ne fen rakstija, ka walsts-banka, finantschu ministera Bunge usdewumā, ismeklejuši, zil kreditbiketū pawisam schim brihscham islaisis. Us 1. Augustu atradahs 715 milj. rublu papihra naudas leetaschanā, neeekskaitot pagaidam jau isnihzinaschanai nospreestahs kreditbiketes, no kuzahm leelu dažu isnihzinaschot nahkoshā gadā. — **Teesu ministrija tagad pahrspreesch** wisai swarigu jautajumu par fabriku ih-paschneeku un ruhpneezibu eetaisu atbildibu atgadijumōs, kad strahdneeki top par kropkeem waj pawisam atron nahwi. Schis jautajums eekustinahts zaur to, ka strahdneeki daudskahrt atraduschi nahwi zaur fabriku ih-paschneeku ne-eewehribu un neruhpeschanos. — **Turgene-wam gribot zelt peeminekli Behterburgā, Aleksandera parkā.** Birno naudu preeksch tam dahwinajuschi daschi Pariseeschi. — **Sw. sinoda wirsprofureeris**, ihstena is geheimrahts Pobedonoszewōs, oisbrauzis us Bihni. — **Krona semneekem Baltijas gubernās**, kā „**Nowosti**“ stahsta, nahkoshā 1884. gadā tilschot nomas-nauda pa-augstinata. Kursēm schi gada beigās isdoschot regulereeschanas aktes, ar pa-augstinatu nomas-naudu. Widsemē teem, kuru zeemati sem 1200 rubl. wehrteti, schee buhschot japehrk.

No Aleksandera komitejas preeksch eewainoteem. „Inwalidu (nespehjneeku) kapitalam“ par eesahkumu bija 395 tuhst. rublu, dahwinati 1813. gadā no ta laika awises „**Kreemu Inwalida**“ isdeweja P. P. Pomian-Posarowius“). Pee tahstahs kapitala wairoschanas ir tāpat eewehrojumu dažu peepalihdsejuschu patriotiski dahwinajumi. Leelahas summas tila pasneegtas no: kolegiju-rahta Zakowlewa — 1 milj. rubl.; grahfa Rumianzowa — 350 tuhst. rubl.; kahjneeku (infanterijas) generala de Laffi — 237 tuhst. rubl.; grehsenes Branizkas — 200 tuhst. rubl.; grahfa Scheremetjewa — 150 tuhst. rubl.; firska Golizina un wina laulatahs draudsenes, dsimuschas firsenes Prosorowskas, — 127 tuhst. rubl.; schtahtsrahta Zakowlewa, paruschika Paschlowa un geheimrahta Demidowa, katra pa 100 tuhst. rubl.; grehsenes Besborodko, Kostromas gubernas muischneezibas, schtahtsrahta Poltorozka, ritmeistera Wolodimirowa, generalleitnanta Balka, tirgotajem brakteem Rachmanowem un Maslawas un Sw. Behterburgas tirgotaju beedribahm, katra pa 50 tuhst. rubl.; Nischnij-Nowgorodas gubernas eedshwotajem — 40 tuhst. rubl. Dahwinajumi no 1000 lihds 34 tuhst. rubl. tila pasneegti no 22 personahm un kopu summa sneedsahs lihds 263 tuhst. rubl.; masaki dahwinajumi, pastahwoschi is weena, desmits un simts rublu, tani laika no 1814. lihds 1880. g. fasneedsa to kopu summu no 1 milj. 122 tuhst. 600 rublu. Beidsamōs 25 gaddōs leelahas summas netika pasneegtas Inwalidu kapitalam, bet kara deht 1877. — 1878. gadā tapa pasneegti tikai 155 tuhst. rublu. Pa to starpu no teem schini karā krituschem un eewainoteem, kā ari no familijahm, jau peenemtas komitejas apfardsiba 11 tuhst. 533 personas, un schis skaitlis, spreeschot pehz truhkumu zeeteju daudsuma un pehz peedshwojumeem, ko komiteja feschdesmitastonus gadus strahdadama pee-

dsihwojusi, wehl ilgu laiku wairoses un arweenu leelahas un leelahas isdoschanas prasihis, wismasak nahkoshōs 20—25 gaddōs.

Pehz komitejas naudas pahrskata par 1883. gadu winas eenemschanas sneedsahs lihds 2 milj. 711 tuhst. 759 rubl. un isdoschanas lihds 2 milj. 676 tuhst. 290 rubl., tā ka no eenemschanahm, ja isdoschanas atrehkina, atliktos 35 tuhst. 169 rubli; bet tas naw paredsams 1884. gadā un nahkoshōs gaddōs, tapehz ka jau tagad 765 luhgschanas raksti no semahas schiras saldateem, kas beidsamā karā eewainoti, lai winus usnemtu komitejas apfardsiba, komitejai eefneegti preeksch pahrbaudischanas, kas ar jaunahm isdoschanahm no 55 tuhst. rublu is gadus buhtu saweenots. Lai gan finanzu ministrija preeksch ne-ilga laika apsolijusees nahkt palihgā Inwalidu kapitalam, tad tomehr Aleksandera komiteja preeksch eewainoteem, pehz tam, kas augscham fazihis, eerauga par sawu peenahkumu, atgahdinaht tehwijās dehleem, kas ar winas noluhku weenis prahtis: „**buht par aistrunataju Kunga un Keisara preekschā wisōs truhzibas atgadijumōs preeksch nespehziigeem, gaudeneem kara wihreem un wina bahriņu familijahm un gahdabt preeksch wineem par eespehjamu palihdsibu (Keisara Aleksandera I. pawehle muhsu armijahm 18. Augustā 1814. g.)**“ — ka komitejai dahwata teesiba, peenemt dahwinajumus. Us to usaiznadama, komiteja luhds, lai ne-atskaktu ne-eewehrotu, zil mas ari katra dahwinajums pats par fewi buhtu, tomehr ar daudz giteem tahdeem dahwinajumeem kopā istaifa eewehrojumu summu, kas no komitejas ar pateizibu teek peenemta un teescham preeksch ta noluhka tiks isleetata, preeksch kam nauda famesta, un par to paliks pateizigas ari tahs 43 tuhst. 578 personas, kuras schini laika to jeb zitu komitejas palihdsibu bauda, kā ari tee, kas stahwedami komitejas apfardsiba, ari turpma palihdsibu fanems. (Wid. gub. aw.)

No Bukaischeem.

„Behrons, sibins,
Uguns, uhdens,
Auka, wehra,
Krusa, leetus,
Ja pat lehna wehsmina
Deewa spehtu leezina.

Ta ar zilweks, lops un putnis,
Bite, skudra, kufainitis
Sauttin fauz un duhtin duhz:
„Deewa spehts ir beegaligs!“

Meschi, kruhmi,
Migla, duhmi,
Butes, jahle tihrumōs
Isteiz Deewa godibu,
Wina augstir gudribu!“

Zilweka wehleschanahs un griba ir ne-aprobeschotas: weens wehlahs scho, otrs atkal to panahkt; daschlahrt pat tahdā mehrā, ka wina waijadriba un stahwoklis to neprasa. Nemeen negrib ar to buht meerā, ko tas eemantojis un nopelnijis. Tahds prahts leekahs iskatram zilwekam eedsimts. Ir toti labi un teizami, ja mehs zenschamees pastahwigi pee pateesi ihstas atshischanas un gara atshischanas pilnibas nahkt un to wehlamees eemantot; lai gan schi pilniba zaur wisleelakeem puhlineem un nepeekuhstoschu zenschanos tikai pehz schihis pasaulis gaitas ir atsneedsama un panahkama. Bet daschs sawā laislibā tā apskurbis, ka tas til fewi ween reds, un sawu labumu un laimi schini pasaulē ween meklē; zits wifs tam ahripus wina sapraschanas un redses eezirkna weenaldsigs un sweschs, ja pat ne-esochs. Gudrais Sokrates faka: „**Jo masak zilwekam waijadribu, jo wairak tas lihdsinajahs Deewibai!**“ Ja nu tahda atshischanas apleezinaschana is pagana firds pluhda, ko tad mehs kristiti tagad dewinpadsmi tā gadu simteni lai fakam? — Buhsim ar to meerā, ko Deews mums peeschkiris. Zilweks domā, Deews dara!

Behrnā wasara bij faufa un karsta; til schur un tur pazehlahs beeschi padebeschi, siltu leetu atnesdami un istwihkuschos augus, laukus un plawas atspirdsinadami. Wifas muhsu zeribas un wehlescha-

* Behlat langzejas direktors un komitejas lozeklis preeksch eewainoteem.

nahs us bagatu plauju isskattijahs behdigas; tomehr rudeni, weenu wairak, otu masak, Deems bij peeteekofchi swehtijis, pat daschu bagatigi apdahwinajis. Wisi pahrtika, wiseem bij deewsgan.

„Strahda, publees, Deemu luhds,
Tad Tew wisur swehtib' buhs.“

Ari schis pawafaris daschu labu isbeedeja, tamdeht ka wehlu eestahjabs. Rudsi un kweefchi leijäs no ledus ilgas guleschanas daschäs weetäs pawisam jeb pa datai issala, ta ka wajadseja tufschos laukus, fur tas bij eespehjams, isart un ar wasareju apseht. Ahbolinsch leekahs wismasak eespehjis bahrgo seemas aukstumu isjeest: til schur un tur sati pudurisch; zits wiss bij ja-isar. — Tä tad seemas labiba til widischka. Leetus pee mums retam un loti maj lihds pat Wasaras-swehtkeem lija. Nu subrojabs un gaudoja, ka nelihstot un nelihstot! Te pirmo Wasaras-swehtku deenu usnahza stiprs leetus ar fihwu pehrfonu, wehtru un krusu. Leeli foki lozijahs ka needras. Likahs, ka debefs ar semi ir zihninä. Apkaimë, gar Leischu robeschahm, par Ukureem un Wegeri, pat muhsu pagasta weenu stuhri ainsnemdama, breefmiga wehtra plosijahs, stiprus kokus ar wisahm faknehm istraudama, falausidama un pee semes ka lihdamä peeleeckdama, un padarija leelu skahdi. Daschäs weetäs rijas, schluhnus sagahsa un juntus nozehla. Ja, pat smagus almenus un weenu leelu arklu us lauka esot wehtra leelu gabalu ainsnesufi projam. Ari krusa esot baloschu pauta leelumä kritusi, rudsus un kweefchus stipri fakapadama. Un tä no ta laika lija gandrihs deenu no deenas. Tik-ko eespehjahn eewahlt feenu; ir tas ziteem sapuwa. Wasareja gan stahw dischena; kad til wairs nelihstu, un meeschi no lihds schim nere-dseteem tahrpeem netaptu ispostiti. Meeschu steebrös, pee faknes, eerodahs masti, fihki, balti tahrpini, no rudsu grauda garuma un treschahs datas resnuma. Schee nu issuhz steebram sako sulu, zaur ko lapinas paleek dseltenas un pehdigi pats augs nonihst. Scho skahdigo kulainischu ir laba teefa meeschös.

Tomehr nekurnesim un nebrehksim; wiss wehl war labi isdotees un rudens bagatus auglus atnest.

Lihsti, lihsti leetutini,
Willu baltu masgadamis,
Linus kuplus audsedamis,
Puhru pildi audejinai!
Lihsti, lihsti leetutini,

Lai aug rudsi, lai aug meeschi,
Witnodami, kupodami,
Pilda schluhnus, pilda rijas,
Lihds pat greesteem peebehrdami
Tuhkstosch, tuhkstosch puhrineem,
Tad meestinu faldu dserfim,
Tautas meitas wadidami!

R. Schiller.

Kuldigas Kalnamuischä rentes-kungam baronam von der Recke 23. Augustä nodegufi rija ar wisu schi gada labibas plauju. Nehkina, ka lihds 1500 puhru labibas fadedsis.

Wentspils. Wentspils aprinka teefas meera teefnesis, barons Karl Grotthufs, apstiprinahts, ka „Wald. Wehstn.“ sino, 20. Augustä par Wentspils pilsteefas afesoru.

Leepaja. Galas suhtischana us Angliju weizahs labi. Schinis deenas twaikonis „Neptun“ aismedis is Leepajas 16 tuhst. nokautu leellopu, kas bijuschu pahrdoti Anglijä par freetnu zenu. — **Par Leepajas realskolas direktoru** apstiprinahts Dr. Baumgärtels, kas lihds schim tur bij par skolotaju. — **Barona Noldes flepkawas,** ka „Lib. Ztga“ stahsta, esot issazijusch, ka schee us flepkawibas darbu bijuschu uspirkti. — Is Kursemes gub. awises redsams, ka nelais testamentä wisu sawu mantu norakstijis weenigi baronenes Stadelberg, dsim. baronenes Korff, behrneem.

Leepajas ostä ir schogad no 1. Janwara lihds 4. Augustam eenahuschu pretschu fugi 1036 un isgahjusch ar daschadahm prezehm peelahditi 1084 fugi.

No Leepajas pilsehtas raksta Leepajas Bahzu awise „Libausche Ztga“ no 6. Augustä kahdu behdigu notikumä, kas kahdam stipram alus dschrajam 5. Augustä nakti atgadijees. Weens jauns kundstusch, wahrda R..., esot gan pa-ilgi nokawejees, pee mihlä alutina sehdedams un ar draugeem dserdams un tehrsedams kahdä schenki, ne tahlu no pilsehtas parka, un atradees no rihta, faulei lezot, lauka eelsch dahrsa sakumeem gutam; bet tä? — Ar grehtu galwu un pawisam nogehrts, tä ka til wehl sabbaki un bilkes atraduschahs klah; bet ari bilsehm esot bijuschas abas kabatas usahrditas un wisa nauda

pagalam! Ari kabatas pullstenis un sehde, ko to rihtu wehl par 15 rubl. sudr. nopirzees, — bija nosagti. — Kas teefa, tas teefa! Jauni zilweki muhsu deenas par dauds padewuschees dserchanai, wiswairak mihko, bruhno alutinu dserdami, kas ne ween weselibai skahde, bet ari makam leelu leelo robu padara un zilweku leek negodä. Menem par launu, jaunais brahl', kad Tewim to padomu doschu:

„Krahj labak naudu jaunibä,
Tad buhs Tew grafis kabatä,
Kad familija — wahjums speesch —
Un „laima“ Tewim mug'ru greeesch zc.“

No Skodas pilsehtinas. Leischmalë, sino, ka tur ne tahku no Kursemes robeschahm, schai pus Skodas, aigahjusti zaur itin ahtru nahwi kahda amatneeka seewina, no Latweeschu dsimuma, pee dufas. Tas notizis tä: Seewa, kas masä naminä, us Leischu grutes, ar sawu wihru dsihwoja, eet 8. Augustä, deenas laikä, stalli sawu gowi isflaukt. Gowi flauzot tai usbrukufi peepefchi nahwe; us kahdu wihst. — to neweens nestin. Utraduschu seewinu stalli gan wehl drufzin dsihwu, bet jau stihwu. Behz nomirufi. Sinotajis.

No Widsemes. Muhsu mihlä Widsemite, gods augstam Deewam, kaut gan seemas sehja smagäs weetäs ir paplahna, bet tadschu, fur augstakas weetäs, tur wiss labi stahw. Wasareja mums sola labu plauju, ja Deems buhs schehligs un wisu labi galä wedihis. — Bet ar firds-sahpehm japeemin, ka jau tagad zilwezini waimanä, kureem jau agrak krusa wisu zeribu us labu gadu atnehmufi un no wisa tufschä atstahjusti. — 21. Junijä, pullsten 3ds pehz pusd., Trikates draudse, Teepeles walsti, ka ari ziteem Lippeneescheem, — tahds negais usgahjis. Es esmu wezs wihrs, bet tä wehl til breefmigi laukus no krusas apstus nebiju redsejis. Tur wairs neka newareja zereht dabuht. 21. tas notizis, un 24. Junijä es brauzu us Trikates basnizu behrnu swehtkos. Jau, kas ween paspehjis, rudsus laudses falizis, un kas wehl us tihruma bij redsams, tur nebija weena wahrpa kahjäs, — wiss, ka weena miga, un jau wisi balti. — Un wasareja! Newareja smaht, kas tur bijis fehts! Wiss ar semi kopä sajaukts! Teeescham, behdigs isskats, fur zilweku zeribas weenä azumirkli isputinatas un postä aigahjuschas! Ja schehlsirdigi zilweki scheem behdulischeem un nabadsineem nepalihds un nepasneeds, tad wineem postä ja-aiseet. — Wiswairak krusa sawu postä darbu ir pastrahdajufi Teepeles Breescha fainneekam, Kakischeem un Mahlinam. — Dodeet, tad tiks Zums dots! Noschahwejeet, zil waredami, winu asaras, ka us mums nesaka pastarä deenä: Es biju issalzis, Zuh mani ne-esat ehdinajusch, es biju pliks, bet Zuh mani ne-esat apgehrbuschi. — Es wehl reis saku: Dosim, tad mums tiks dots! — Zitadi pee mums eet glusch labi. Kä jau es reis rakstiju: Wehl ta Kunga wahrdi stahw pilnä spehka; jo pee ta nomanih wisi, ka Zuh mani mahzetti esat, ja Zums ir mihlestiba sawä starpä. — Wisas fahrtas, gods schehligam Deewinam, meerä un mihlestiba kopä fateek un kopj sawus lauziaus, un par wiseem tahdeem wella darbeem, ka tihschu dedsinaschanu, paldeems Deewam, naw ko rakstiht, naw ko sinot. Kai tas mihlais Deems pats wed un wada us preekschu wisu täpat us meeru un wisu labu!

Jo, kad katre darihs sawu teef,
Tad leeta labä galä ees.

To no wisas firds wehlejahs

J. Demands.

Rihga. Tirgotaji M. Kurotschkins, St. Klimows un M. Mallow, ka Rihgas pareistizigu basnizu gahdneeki, 8. Julijä ir dabujusch selta medalus, preeksch nefaschanas pee lakka. — **Senators Manaschina** fgs 31. Augustä pa Rihgas-Dinaburgas dselszefu aibrauzis atpakal us Behterburgu. Leeli lauschu pulki pawadijusch augsto eerehdni. — **Widsemes gubernas** waldes dakteru-teefas nodaka issino Widsemes gubernas awise, ka apteeki atwehrti schahdäs weetäs: Bez-Beebalgä, Leepalnä un Skrihwerös. — **Senakais Widsemes gubernators,** barons Uexküll-Göldenbandts, ka „Ztga f. St. u. L.“ sino, drihsunä atbraufschot ahristeetes Marienbahde pee Dulusteem. — **Doma basnizas jaunahs ehrgesles** ar twaikoni „Livland“ 30. Augustä atwestas Rihgä. — **Sagta leeziba.** Sinder-eelä Nr. 8 tirgotajam M. tika issagtas daschadas drehbes, ko apsgatais pamanija tilai tad, kad no juhemales pahrwilkeh mahjä. Tai paschä laikä winsch no sagta ari dabuja wehstuli, kura tas sino, ka Edinburgä (Skotijä) dabujis labu weetu, un ka, tilkihds buhschot eespehjams, tam ar pateizibu atsuhtischot Angtu tuhku preeksch apgehrbeem. — **Uf Rihgas-Dinaburgas dselszeta** Mihalgrahwa brauzens 1. Septembara rihtä sabrauzis Salaspils pagasta semneeku Indriki Awotinu. — „Anstras“ beedribas domes sapulzë, ka

„B. W.“ raksta, kafeeris sinojis, ka Augusta mehnesi beedribai peestahjuschees jauni beedri ar 4200 rubl., ta ka tagad wisa beedribas kapitals esot 102 tuhst. 587 rubl. 49 kop. leels. — Swehtdeen, 11. Septemeri, buhschot buht beedribas general-fapulze, dehl statutu galigas apspreechanas.

Oberpahles apgabala, ka „Est. Postimees'am“ raksta, notifikuschas diwas nelaimes zaur ne-apdomigu apeeschanos ar schaujameem rihkeem. Rahds dahrsneeka puifis, kuzam pa naktihm bijis jafarga abbetu dahrs, drofchibas dehl aischmees no kahda radineeka flinti. Bet ta bijusi samaitajusees; tamdeht nefis to pee kaleja deht islabofchanas. Kad tas bijis padarihts, tad winu gribejis ismehginaht, waj ar to war ari schaut; domadams, ka flinte tufsch, uslizis pistongu un gribejis jokodamees isbeedeht kahdu jaunu muischas kalpu, kas tumuma gulejis deenas widu; bet kad gaili nolaidis, tad schahweens norihbejis un — guletajs tizis tif smagi eewainots, ka pehz diwi stundahm islaidis garu. — Rahds zits gribejis ismehginaht, waj ar rewolweri war isschaut lodi zaur wahrte dehl. Bet lode isskrehjusti teescham zaur wahrte dehl un kahdam katlu kaleja mahzeklim ziska, kuzam taja brihdi nejauschi gadijees stahweht aif wahrteem.

Is Lehrpatas apgabala wehsta „Esti Postimees'am“, ka tur kahds Igaunis, melderis, esot Lutera tizibu gluschi atmetis un dsihwojot pehz Schihdu tizibas likumeem. Winsch neswehtijot wairs swehtdeenu, bet festdeenu, apmeklejt Schihdu sinagogu, gaidot tapat ka Schihdi mesiju u. t. t.; winsch domajot ari pehz wezabs testametes nosajijumeem liktees agraisitees. Wina seewa un trihschadmit gadus weza meitene esot par to loti noskumuschas. — Mineta awise tam peefihme: „Schaja laika tizibas juzekli ir ehromoti, bet par noschelojameem tee top zaur to, ka posta familijas laimi un meerigu dsihwi.“

Igaunija, zaur schihw wasaras bagato leetu, kas nelahwis tahreem attihstitees, esot dahrsds til dauds loku auglu, ka winu zenas jau gandrihs lihdsinajotees kartufelu zenahm. — **Igaunu kugneezibas** beedribai „Lindai“ eijot pawisam plabni; beedri ne tilai nedabujot nelahdas dividendes, bet pat no eemalfata kapitala jau 8 proz. esot pagalam. Beedribas walde fastahwot is pawisam nemahziteem wihreem, kureem pee tam ari no kugneezibas leetahm gandrihs ne masalahs jehgas. Weens no wineem agral bijis kugneeks, otrs — fulainis, treschais — semneeks, un zetortais — muischas skrihweris. Kugneeziba neweiklibu israhdijschi un schahdi panahlfuschi, tee khruschees beidsot pee tirdsneezibas un bankas darbeem; bet, ari schè pilnigi neprafchas buhdami, peedfihwojuschi wehl fliktaku sekmi, nekà us juhras. Ja beedriba nefaspurinaschotees un ne-eewehleschot kreetnaku walde, tad esot jabihstahs, ka ta pawisam ne-isirtu.

Polos diwi muischneeki, Ch. u. U., preefch 15 gadeem taifijuschchi sawa starpà tahdu nolihgumu, ka tee nem katrs pa diwi pahri wistu, pihlu un soku, un schos putnus un winu pehznahkamus audse, ne weenu paschu nekaudami. Kuzam pehz 15 gadeem buhs pee-audsis wiswairal putnu, tas dabon no sawa pretineeka wifus putnus un wehl 10 tuhst. rublu. — Schini gada noliktais terminsch bija peenahzis, un tad nu pahrskaltija abu deretaju putnus, tad israhdijsch, ka Ch. kgam bija 1084 wistas, 965 pihles un 895 sosis, kopà 2944 putni, un U. kgam — 1890 wistas, 530 pihles un 476 sosis, kopà 2996 putni. Ta tad U. kgs pehz lihguma dabuja no Ch. kga wina 2944 putnus un 10 tuhst. rublu naudà.

Warschawa. Diwi drofchi andeles nami, weens Frantschu, otrs Anglu, fademuschees fabeedriba un nodomajuschchi gar Wislas upi, starp Warschawu un Bruhschu robeschahm, eetaifht 6 leelas zukura fabrikas.

Rischnij-Nowgorodas turgus komiteja, ka „Birsch. Wed.“ stahsta, dabujusi no 30 tirdsneezibas firmahm luhgumu, lai ruhpejotees par tirdsneezibas ministerijas dibinaschanu. Tahds pat luhgums eefneegts industrijas un tirdsneezibas weizinaschanas beedribai, kuzas presidents ir bijuschais eefschleetu ministeris grahs Ignatjew.

No Zekaterinoflawas raksta, ka tur 3. Augustà us Dnepras upes, kas pilsehtam tel garam, esot no stipras wehtras laiwinu apgahsta, kuzà sehdejuschchi 16 dselszela strahdneeki, no kureem tilai 4 isglahbuschees; 12 esot upè noslikuschchi.

No Wologdas pilsehtas raksta, ka tur ne fen no zeetuma isbehguschchi 4 zeetumneeki, wif 4 Schihdi, kas bijuschchi schahsibas dehl zeetumà eeflodfiri. Esot no zeetuma schee tehwinu zaur muhra apafschu israfuschees ahrà.

Dahnija. Kreemu un Dahn walbineeki ar sawahm familijahm 31. Augustà (12 Septemeri) apmeklejuschi wasaras pili Bernstorf, kur Keisarene Marija Feodorowna usaugusi. Tad braufuschchi us Charlottenlendi, kur pee krona printsch eaturejuschi brofastu.

Wahzija. Portugales krona prinzis atbrauzis Berlinè, weefotees pee Wahzu keisara familijas.

Austrija. Bar nelaika grahs Schambora atstahto mantibu awises sneeds schahdas shtakas sinas: Schambors atstahjis 4 leelas muischas ar pilihm, proti Schambora pili Franzija, Frosdorfas pili Beemija, Sw. Huberta pili Kroatija, un weenu muischu Galizija. Bes tam winam peedereja masà jaks pils Brunsee Steiermarka. Tahstak pee mantas peederot obligazijas jeb naudas papihri par 8 milj. gulschu un daschadi dahrgumi. Wifus mantibu noswer us 50 lihds 60 milj. franku.

Anglija. Schi gada filku sweija Skotijas peekrahts, falihdsinajot ar agrakeem gadeem, isdewusees loti bagatigi. Aiswinu nedel' tur issweijots filku til dauds, ka ar tahm peepildischot 100 tuhst. muzu. — **Angli puhlejabs nowehrst** karu starp Franziju un Rihnu, jo Angleem wisleelakahs tirdsneezibas faites ar Rihnu un Tonkinu. Angli is gadus nowedot us Rihnu prezes par 866 milj. franku, turpretim Frantschi til par 124 miljoneem. Tapat ari tirdsneeziba ar Anamu un Tonkinu atrodahs Anglu rokàs. Ta tad saprotams, ka zaur karu starp Franziju un Rihnu Angli zeestu wisleelako schahdi. Ta ka Anglija schim brihscham negrib nihstees ar Franziju, tad winai nekàs zits ne-atleel, ka speest Rihneeschu waldebu, lai ta schoreis paliktu meerà. Anglu waldeba schai leeta fleyeni dod Rihnai padomus. Winas mehrkis ir, aptureht Frantschu isplatischanos, zil tas bes kara eespehjam. — **Glasgowà (Skotija)** ne fen 9 Jhri tila apzeetinati dehl dalibas pee dinamita faswehreschanahs. Tagad sino, ka wif apzeetinatee nodoti swehrinato teesai.

Franzija. Rihneeschu suhtnis Zengs, kas bij ar Franzijas ahrleetu ministeri Schalmel-Lakuru sanihdees un tamdeht aibrauzis us Londoni, tagad, no Anglu waldebas skubinahts, nobrauzis us Parisi, west farunas par Rihnas stihdu ar Franziju Tonkinas leeta. — **Frantschu suhtnis** Stokholmà, Watenots, ezelts par Frantschu suhtni Pekinà. Waj tagadejais Frantschu ahrlahrtigais suhtnis Triku, kas wed farunas ar Rihneeschu waldebu, tuhlt tiks atfaukts, waj pabeigs eefahktahs farunas, wehl naw sinams. — **Par Frantschu suhtni** Pehsterburgà esot isredsehts generalis Schmits. — **Uggaismoschanas ministeris** nosuhtijis dachus tautas skolotaju amata kandidatus us Schweizi, lai tur eemahzitos Wahzu walodu. Bagahjuscha Wahzu-Frantschu kara Frantschi ar brihnischanos bij redsejuschi, ka gandrihs katrs Wahzu wifneeks prata frantziski, kas teem dascha sinà loti dereja. Turpretim no Frantschu wifneekem gandrihs neweens neprata wahziski, un ja Frantschu kara spehklam buhtu nahzees west karu Wahzijas robeschàs, tas nemas nebuhtu warejis farunatees ar weetigeem eedfihwotajeem. No ta laika Franzija sahlfuschi kopt stiprakt Wahzu walodu.

Italija. No Iskijas sino, ka Kasamitschola atkal notifikuschi semes geuhdeeni. Leetas, kas karajuschahs pee seenahm, nokrituschas semè, bet zita schahde naw rotikusi.

Rumenija. Rumeneeschu schandarmi apzeetinajuschchi kahdus Austreeschu inscheneerus, kas isdarijuschi robeschu mehroschanas, un pee tam pahrgahjuschi pahr robeschu, eefahldami mehrot ari Rumenijas puse, preefch kam teem nebijis atlarjas. Kaut gan Rumeneeschu schandarmi darijuschi itin likumigi, Austreeschu awises tomehr par notikumumu fashutuschas. It ihpaschi tahs schehlojahs, ka sakertee inscheneeri no schandarmeem tikuschchi faseti.

Afganistane. Pret emiru Adurachmanu daschàs kalnu tautas fahzefluschas dumpi.

Seemel-Amerika. Amerikas Jhru dumpineeki aiswinu nedel' noturejuschi fapulzi, kuzas wadonis bijis Odonowans Rosa. Pee fapulzes peedalijschees ta faultee „dinamita brahli“, kas esot Jhru fabeedriba, kura pret Angliju grib strahdaht ar dinamita palihdsibu. Odonowans Rosa sawa runa apgalwojis, ka Jhru dinamita partija pa wezam turpinaschot sawu zihninu pret Angleem. Ja Anglija dofschot Jhrijai paschwaldibu, tad dinamita partija tuhlt beigschot sawu karu; bet ta ka ar labu neta newarot no Anglu waldebas dabuht preefch Jhreem, tad esot jaleeta breefmu lihdselki. — Munatajs pee tam ari issajjis kahdus tumuschus draudu wahrdus, proti, ka Anglija dabuschot spehreenu tahdà weeta, kur neweens to negaidot.

Wisjannakahs sinas.

Wahju keisars Wilhelms 1. (13.) Septembara pusedenā ar leelu fwihti aibrauzis us Wierseburgu; ari grahfs Moltke, kara ministeris Schellendorffs, general-korteku-meisteris grahfs Waldersee's un walsis-sekreteris grahfs Hagfelds ir turp dewufchees. — „Nord. Allg. Ztg.“ loti sparigā wihsē atraida Wihnes un Berlīnes awischi stahstijumus, ka Wahzija un winai lihds ari wifas zitas leelwalstis dufmigas us Kreewiju, Bulgarijas dehl. Wina apleezina, ka Wihne un Berlīne, un laifam tāpat Italijs, drofchi pasahwot wehleschanahs, ar Kreewiju dshwot meerā. — Turku Sultans nosuhtijis Muttaru Paschā, nemi dalibu pee Prufschu manewereem. — Us Lutera fwehtkeem Witenbergā atbraukufchais Wahzijas krona prinzijs apmeklejis deewa-kalposchanu pilsehtas basnizā un tad dewees us pils-basnizu, kur nolizis lawru wainagu us Lutera kapu. Lutera namu atwerot, krona prinzijs turejis schahdu runu: Lai Lutera fwehtki mums buhtu fwehts atgahdinajums, reformazijas augsto mantu ar tahdu paschu firdibu apfargahgt, ar kahdu wina eeguhta. Lai fwehtki stiprinatu ihpachi muhsu nodomu, katrā laikā aistahweht ewangelisku atkhihtibu, tijibas brihwibu un pazeetibu. Protestantisma spehls un gars nepastahw wis tistlas formas burtā, bet zenfiba pehz kristigas pateesibas atsihschanas. Lai Lutera fwehtki peepalihdsetu protestantisku atsihschanu stiprinahgt, Wahju ewangelisko basnizu pasfargahgt no Kildahm un winas meeru zeeti nodibinahgt. — Plestawa 15. Septemberi atklahs semkopibas isstahdi. — Nowgorodas dselszkelu nodomā pagarinahgt no Starajas Rusas lihds Witebskai. — Is Londones sino, ka twaikonis, us kura Gladstons ar fawu familiju pabraukajahs gar Skotijas peekrahti, tagad ir zeld us Kristianjundu un, ja gaisb buhschot labš, apmekleschot ari Kopenhageni. — „Heralds“ sino, ka kauja Tonkinā willufees 3 deenas un ka Frantschi atfahpufchees, fagaididami palihdibas spehlu. — Dabuta sina, ka ne tablu no fanojas bijusi karsta kauja, kas willufees 8 stundas un kura „melnais karogs“ pasaudejis 550, Frantschi 52 karotajus. — „Rischf. Westn.“ dsirdejis, ka Lehrpatas mahzibas apgabala kurators, geheimrahts Kapustins, buhschot pa dakai us-turetees Rihgā un Lehrpatā. — Swehtdeen, 4. Septemberi, nomiris Auderes draudses mahzitajs, Widsemē, prahwests Rählbrandts, pehz wairaf mehneschu grubtas zeeschanas, sawā 44. dsihwibas gadā. Nomireju paglabahs zetortdeen, 8. Septemberi.

Schlehrsam pa lauku.

(Nomete pehz S. v. Grabowski.)

„Schlehrsam pa lauku stahgahgt ... bes zeta, bes telas un weentule sakaja Deewa radiba — tas atspirdsina firdi!“ flaika dahma teiza, dsiki elpu willdama, un eespeeda fawu waigu kahdu brihtinu leelaja lauku puku pufchki, ko winas masa rozina til-ko wareja aplampt. — „To ari Zuhš weenumehr gribejahgt, Arnold; mehš stahgajahm daudf-reis bes noluhka un mehrka, tāpat tā schodeen ... ari toreis.“

„Toreis, behrnu deenas,“ Arnolds fazijs, winai blafus eedams. „Wehlah bij ziti, kas ar Zums drihksteja kopā eet, Selin, un es, nu, taifnibu runajot, es stahgaju tā „schlehrsam pa lauku“ zaur pasauli, bes zeta un telas un weens pats...“

Wina nopuhtahs smagi. „Tas ustureja Zuhš jaunu, Arnold. Man nebij wis til labi. Man wajjadseja arweenu garlaizigos, taifnos, ismihstos zelus eet un zitu pehdās miht. Tas dara gurdenu... Til tad es nomaniju flaidri un pilnigi, ka manai dsihwibai truhka jaunibas beedra; wina dsihwais gars, wina spirgta firds un — pa diweem — „schlehrsam pa lauku“ ir labal, nelā weenai.“ Selinas azis fatikahs kahdas sekundes ar ta azim, kas winai ar klusu — pagahjufchu deenu fapraschanu azis luhklojajs; tad wina peebilda: „Waj Zuhš to newareet manim noredseht, ka esmu nogurus?“

„Ja,“ Arnolds atbildeja. „Zuhfu waigu roses ir nobahlejufchās, un us Zuhfu balto peeri ir daschas krunkas radufchās, ... zitadi ir wifš tāpat, tā toreis. — Dshwe ir mani masal faudsejuf. Waj Zuhš redseht tos gaischos pawedeenus mandš matšs, Selin?“

„Schur un tur kahdu. Bet zitadi — af, Arnold, es domaju, mums newajag pehz tam jautahgt. Atmina apstulbo. Atminā mehš eeraugam to, kas fen pagahjis nenowihstamā jaunibā un flaisumā...“

„Zums ir taifniba, Selin... Kamehr es tagad ar Zums eimu pa to labi pasihstamo zetu, stary teem pascheem labibas laukeem, kuru spehzigā smarscha toreis atspirdsinaja sehnu — kamehr schodeen, tā toreis, parahdahs faule Zuhfu tumschai galwai pin mirdsofchu roschu fronti, parahdahs manim wifš tas, stary toreis un tagad, tā fapnis! Es wehlejos, es gribeju kahdu reis atnahgt pee Zums, kad ari tilai us ihfu farunu, us masu „schlehrsam pa lauku“.

Stahstahs dahmas luhpas trihjeja lehni, un winas jaulā balfs atskaneja spihitigi, kad ta atbildeja: „Es ari to gaidiju, ilgi, ilgi, — un beidsot apniku gaididama. Atfaukt es Zuhš newareju.“

„Bes liktena nolehnuma, bes nahkamibas, tā nomiruschi,“ Arnolds peebilda. „Ja, Selin, schini sunda mehš waram wifu isteikt. At-lausim atminai, atlausim ari firdihm weenu „schlehrsam pa lauku“. Tas atweeglinahs muhs.“

Selina flatijahs us fawu puku pufchki un tad us nobruhnejufcho wihra waigu, wina tumschajās, spihdoschās azis. „Es netizu, ka Zuhš mihlestibu pasihstet, Arnold.“ Selina fazijs. „Toreis mehš wifš domajahm zitadi. Wispabrigi domaja, ka behrnu draudfiba stary Zums un manim pahrehtisees ar gadeem par zitadu mihlestibu. Es pati

nebiju ar Zuhfu juhtahm flaidribā, lihds — lihds Zuhš retaki un arweenu retaki fahlahgt nahgt, un beidsot pawifam ispalikahgt. Tad ari ziti nomanija Zuhfu maldifchanos. — Es faderinajos, prezejos, tapu at-raitne — Zuhš ne-atgreesatees atpatak. Tas islikahs man, tā tihfchu darihts, Arnold, un padarija man leelas behdās, jo es nesapratu „kapehš“? Es biju pilta us Zums — apnehmos, ar Zums, tā ar fwefchu apeetees, ja reis redsetumees, un — kad Zuhš beidsot, beidsot walar tomehr nahzajt...“

„Tad fagaidija Zuhfu labā firds mani ar nenopelnitu, augstu godu! Lai Deews Zums to atmaksa, Selin!“

„Es dariju til to, kas man peenahzahs. Tur naw daudf neko runahgt no laipnibas... Bet mihlais draugs — es wehletos, ka schis „schlehrsam pa lauku“ atnestu man tahš mihklas usminejumu — kapehš Zuhš atstahjahgt muhs toreis — manā dsimfchanas deenā — til peepefchi? Kapehš Zuhš ne-atgreesatees ahtrak atpatak, tā til walar, un kapehš tas notifahs nu wehl til — wehlu?“

„Es paliku no Zums tahlumā til ilgi, zil ilgi es sinaju Zuhš laimigu efam — un atgreesos atpatak, kad dabuju sinahgt, ka liktenis Zuhš padarijis par weentuli... Wajag grubti buht, no schehlastibas dahwanahm dsihwot preelch ta, kam reis peedereja tehnina walfs, bet — tadfchu winfch war behdās un nelaimē wehl fapnot no fawa krona!... Zuhš bijahgt laimiga, Selin; waj nebij tā?“

„Manš wihrs bij man no firds labš,“ ta atbildeja, „winfch bij pati fapraschana, fahrtiba un pats meers. Tapehš winfch nesaprata mani katru reis. Wina dsihwe un domaschana nezeeta nelahdu „schlehrsam pa lauku“... Bet Zuhš eseet man wehl atbildi parahdā, Arnold!“

Arnolds nesazija ne wahrdina. Winfch palika bahls un stahweja klusu, tā fapnotajš, us schauro lauka zetu, noleekdamees pehz weenas weentules rudsu pukes.

Selina raudfija drufku pasmaidihgt. „No tad nabaga pulite Zums ir darijuf, Arnold? Un kapehš Zuhš isfkatarees tā tahdš, kas buhtu kahdu tehm redsejis?“

Winfch pasfatijahs us augfchu un brauzija fawu peeri ar roku. „Es gribu Zums kahdu stahstu stahstihgt, Selin,“ winfch teiza, „to stahstu, kuru man katra rudsu puke jau fen gadeem stahsta pa wafaras laiku.“

„Waj pateefu stahstu?“

„Klafatees! Bij reis diwi behrni, weens til pat mundrs, trafuligs, preezigš, tā otrs. Dee mahzijahs, spehlejahs, fapnoja sawā starpā, stahgaja katrā sinā labi, draudfigi kopā „schlehrsam pa lauku“ — deenu no deenas — gadu no gada. Bet weenreis bij laimibai beigās. Sehns tapa jaunellis, meitens atmata lelli, pasaku grahmatu un sawas farkanahs behrnu kurpites, iswirchahs is ihfahm, silahm linu kleititehm, pee kurahm bruhnahs fuhnas un lauku pukes it mihligi mehdsā peekertees, aplika sihda apgehrbu un — bij pahrehtisees par dahmu. Warbuht ka abi buhtu tomehr fawu draudfibu turpinajufchi un tāpat jo projam dsihwojufchi, bet winus isfchlihra. Schis stahstis naw nelahda pasaka; trafuligajam sehnam wajjadseja nodarbo-tees ar augstahm mahzibahm un eepasihtees ar pasauli, zil mas ta winam ari patihklama bij, bes sawas masahs bruhn-bisainahs beedrenes. Pa tahm siarpahm jaunā dahma bij ko redsejuf no pasaulis, un tila ari eeraudfita... Wina bij flaisa — pee tam spirgta un ne leeku-liga, tāpat tā pukites, fchee apalsch tihrahš, flaidrahš debefš usseede-juhchee lauku behrni, kureus wina — un winfch, tas aisdihstahs, — loti mihleja un labprahgt lasija pa wifseem mescheem un zeseem. Kahdš brihnumš tad, kad meitens — no daudseem mihlehts un no daudseem bildinahts — fawu draugu aismirsa. Winfch bij lepns un negreesahs wairs pee tahš.“

„Winfch darija tai nepareisi!“ Selina eeschahwahs ahtri walodā.

„Wina ir —“

Arnolds nelahwa Selinai tahlak runahgt, faziidams: „Zuhš jau nepasihstet manu stahstu. — Nabaga sehns jutahs nemeerigš, bes sawas „lauku pukes“. Bet winfch bij lepns. Kad ta ari negri-beja labprahitigi winam dahwahgt fawu firdi un to preefch wina usglabahgt, tad tomehr wina nedrihksteja nogift, ko winfch fapnoja un zereja; bet winfch ari newareja aiflegtees fleepeni usmest azis us winas dsihwi, ko winfch atrada loti jautru, loti raibu, loti — pilnu. Tā winfch nahza ari reis; familija bij fwehtku deena. „Lauku puke“ fwineja fawu astonpadfmito dsimfchanas deenu. Nebij ari nelahdš isdewigš laiks, ka buhtu warejufchi netrauzeti kopā buht. Winfch bij lepns, tā jau teizu, un turklahgt wehl spihitigs, jo wina bij til jautra, til nemitiga, til apbrihnota un til — flaisa!... Diwi jauni kungi, tā rahdijahs, gribeja pateesi „Lauku puke“ eemantot; jaunibas draugam nebij eemefla, tā trefchajam peedalitees pee kautina, it ihpachi tapehš nē, ka flaikais dseltain-matis, tā laudis runaja, buhschot tas usware-tajš, kas tuwejo ihpachumu zaur pufschanu bij eemantofis, un no wina waiga wareja nolafihgt, ka winfch zereja, no laimina palikt par familijas lozelli.“

„Waj ta wina wifseem redsot labaki eeraudfija?“ Selina jautaja, kahdu wahrpinu noraudama.

„To es nesinu. Tā tas islikahs. Ja, ja, pateesi tā, tā... Deewegan! Winfch —“

„Kapehš Zuhš nefauzat wina pee wahrda, Arnold? Winam tad-fchu buhs bijis wahrds, ja Zuhfu stahstis — naw pasaka.“

„Sauzeet wina, tā gribeet. Manis dehl: „Schlehrsam pa lauku“. Bet luhdju, mani wairs netrauzehgt. — Geshchligi winfch palika arween behdigahs, bet ahrigi preezigahs — stundu no stundas. Winfch

fazija pats us fewi: Eñ tikai duhshigis un drofshis! Lew waijag klusu zeeft, panemt fawu zepuri un atkal eet, pirmis kahda minute atnahf, kura Tu wahjsh est, winai fawu firidi atklahj, un no winas fahrtahm luhpahm dabon dfitdeht to wahrdu: „Noscheloju!“ — Tai deenâ, ka es jau teizu, bij weefi. Pehz pusdeenas tee isgahja labi tablu pastaigatees, un ta ka lauki un plawas atradahs wafaras krahshnumâ, tika ari pukës pluhktas. Pee tam winsh atrada to, fo winsh melleja — to zelu, pa kuru winsh wareja flaidribâ tikt par „Lauku pukës“ juh-tahm. Winsh eedomajahs ar likteni spehleht; winsh domaja, ka no weena weeniga nejauscha atgadijeena atfarajahs wina dshwibas laime. — Ta bij weegprahitiba, apgrehziha, Selin', bet — kas gribehis no-fodiht grehti eewainoto?

„Es luhdsu Zuh's, Arnold — fo tad winsh darija?“

„Neko leelisku; tikai to, kas ta patihkams joks islikahs. Winsh zehla ziteem kungeem preekschâ, lai dahmas pee puku pluhshchanas darba nepeelaisch, un tad lai noleef pee dshmschanas behrna kahjahm kahdu puku puschki, ka winas ustizibas nosihmi — un tad peebilda, lai katrs no wineem iswehletos fawu puki, kuru winsh grib pluhkt, ka beidsot waretu nospreesi, kas tschallaki buhs pluhzis — un tamlihdif wis-wairaf mihlestibas no tahs deenas lehninenes ispelnijees. Ta tas ari notikahs. Dseltain-matis iswehlejahs rudsu puki, wina lihdszentejs magoni. „Schlehsfam pa lauku“ iswehlejahs mescha ne-aismirsteliti, un „Lauku puke“ smaidija, jo no ne-aismirstehm wina nefaja pusch-kti matos. Wisi ziti iswehlejahs dasch-daschadas pukës, kahdas meschâ un plawâ wehl atradahs... Kad weefi mahjâs pahrnahza, pukës tika noliktas un drihs aismirstas. Tikai weens tahs ne-aismirsa, bet falasija fawaiditos puku puschkus un falika tos, isnemot tos trihs, rudsu pukës, magones un ne-aismirsteles, tajâs turpat atrodoschâs glahsës. Minetahs pukës winsh fahahrtoja ruhpiigi un isskaltija tos seedus wairaf reijas — un nolika tad tahs us „Lauku pukës“ schujamo gal-dinu, blakus masai, melnai grahamatina, kura winaam ari bij pasih-stama. „Schlehsfam pa lauku“ sinaja meitenes eeradumu it labi. Winsh sinaja, ka ta drihsumâ klusi no-ees un pukës tai wehl tuf-schajâ glahsë eeliks. — Pehz tam bij ja-eet pee galda, un tad nahza danzis. „Schlehsfam pa lauku“ nogaidija azumirli, kur winsh wareja nepamanihis ee-eet tai lambari, kur pukës bij. Pareisi! Pukës jau bij glahsë. Winsh peegahja tuwal un eefahla skaitiht. Weenreis — wehl weenreis — trescho reisi. Weenas pukës truhla, — tikai weenas weenigas rudsu pukës!... Un nu „Schlehsfam pa lauku“ sinaja, fo winsh wehlejahs. Us fo winsh wehl gaidija? Wina azis maldijahs apkahrt pa kluso lambari un palika beidsot skatotees us melno, maso grahamatu. Ahtri winsh peegahja pee tahs un us-fschihra to. Tur atradahs rudju puke! Nu bij deewogam... Dira galâ, dantschu sahle, spehleja duhshigi... „Schlehsfam pa lauku“ paklaushjahs wehl kahdas pahri minutes, redseja wehl reis ka zaur miglu „Lauku pukës“ bahlo, daiho gihmi, un tad — tad winsh aishgahja projam. Wina dshwiba aistejeja arweenu „Schlehsfam pa lauku“, bes zela un bes telas... Bet wina apprejeja dseltain-mati. — Kapehzi Zuh's raudeet, Selin'?" Arnolds prasija.

„Es neraudu! Man eenahza smittis azis jeb zits kas. Mans Deewo, nè — Arnold — Zuh'su stahsta waronis nepelna afaras. Winsh bij weegprahitigs, patigs, nejuhtigs sehns! Tas meitens — winas balis aishrahwahs, un wina aisebsa ar puku puschki afaru pilnahs azis, un tad fazija: „Kad Zuh'su „Schlehsfam pa lauku“ buhtu bijis flaidra prahitâ un ar meerigu firidi, tad winsh nebuhtu nekad peefahris pee tahda masa un nestipra pawedeena wisas fawas dshwibas laimi. Waj tai grahamatai newareja zita ihpashneeze buht? Waj tad ta puke ari teescham no winas rofas bij eeliksa tai grahamatâ?“

„Ko Zuh's gribeet ar to faziht, Selin'?" Arnolds prasija un peepeschi bij fatwehri winas rofu, ta ka winas pukites us semi no-frita, bet wina to ne-eewehroja.

„Zuh's efeet tas pats trafuligais sehns, ka foreis, Arnold — Selina fazija, afaru pilnahm azihm smaididama. „Dshwe Zuh's naw padarijusi meerigaku.“

„Us „Schlehsfam pa lauku“ nekas nedara nekahdu eespaidu; tas paleef arweenu tahds pat, ka bijis. Apschelojatees, Selin'. Bet ta grahamata —“

„Ta peedereja fen deenahm mahjai Marijai, kuras prahts arweenu pehz tahs nefahs. Ta mihlâ dwehfele dufi jau ilgi klusâ lapâ, un es waru leezinaht, ka winas firids peedereja „dseltain-matim“ — un ka winas rosa rudsu puki bij panehmusi; pehzal Marija to eeflehdja medali, kuru wina arweenu nehfa ja un ari lihdspanehma us beidsamo zelu... Ar to beidsahs Zuh'su stahstis, Arnold — un mans eefahkahs. — „Schlehsfam pa lauku“ bij aishgahjis. „Lauku puke“ nemira wis, tapehzi ka ari winai bij fawo lepnams, kaut ari tas nebij leelaks par mihlestibu, kuru ta zaurus gadus firidi glabaja. Dseltain-matis bij arweenu klah — un parahdijahs ka ustizigs draugs, it ihpashchi tumshajâs behdu deenas, kuras ar Marijas slimibu atmahza. Marija nomira. Wehlat ispidija „Lauku puke“ fawu wezaku wehle-shchanos, un palika „dseltain-matim“ par feewu. Winas dshwiba aistejeja, ka meeriga rudens deena: wehfi, flaidri, klusi. Wafaras ta nepasina, un eefahl jau wiht. Stahstis beidsahs.“

Arnolds un Selina stahweja pee dahrsa wahrteem.

„Wehl ir wafara,“ winsh teiza. Wina balis peenehma zeetu, flaidru flanu. Waj Zuh's negribeet sinah, Selin', no muhsu stahsta treschahs un jaulakahs dalas? Winsh rahda mums, ka tee behrni —

trafuligais sehns un masais, bruhn-bisainais meitens — ir nomaldijuschees no zela, ka wini kur-nekur beidsot aismeeogahs un grehti fawnoja. ta jau nomaldijuschees nakti un weentuliba mehdi fawnot. Wifs tas kaunums un wisas tahs behdas bij til — naktis baidekli! Un kad flaidrais rihts ausa, abi atrada atkal ihsto zelu. Bet gudrais fawnis, kas wineem rahdija, ta tam waijadseja notikt, ja tee weens no otra schkirahs, bij wehl wiru domas, — ta ka ap sehna azihm tumfa metahs, un us meitenes azu wahleem ka rihta rafa trihjeja, kad tee rotas fadewahs us jaunu, nebeidsamu „schlehsfam pa lauku“ pa di-weem! Ko Zuh's domajeet, Selin', no schihis treschahs dalas?“

Selina nosarka ka feschpadfmit gadus meitene, un winas luhpas ne-atrada nekahdas atbildes, bet wina sneedsa fawu rofu fawam jaunibas draugam. Wahrti aiskrita brakschedami; mas, is meega is-baidihis putninsch pazehlahs gaisa un aishtrehja projam pahf kluso wafara klajumu — „schlehsfam pa lauku“.... J. Tenis.

Rahds wahrds zeenijama Jurjanu Andreja kunga Bauskâ doto konzertu leetâ.

Kad „Balt. Wehstnesis“ scho manu pretraktu augschâ minetâ leetâ naw usnehmis, tad es „Latweeschu Awises“ zeenijamo redakziju luhgtu, scho rakstu fawâ lapâ usnemt. Gan ikweena laikraksta peeflahjums buhtu, rupjus, melkuligus apwainojumus strupi nosodiht, nemas neraugotees us personu; tas jau laikraksta pascha labums. Jo wairaf kahdâ awise melkuligas sinas eeweschahs, jo masaf ustizibas ta atrod pee laudihm. — Tai zeenijameem „Latweeschu Awischu“ lasitajeem ta leeta buhtu faprotama, tad to ihsumâ isstahstischu. A. Allunana fgs scho wafar' bij rakstijis zeen. Drengera fgam, Bauskâ, lai apwajajotees pee mahzitaja, waj Jurjanu Andreja fgs waretu Bauskas basnizu dabuht 17. Julija preeksch konzerta doschanas. Drengera fgs tam atbildejis, ka basniza dabujama, bet lai konzertu til laikâ peerahdot weetigam mahzitajam. To A. Allunana fgs nebij wis darijis, un ta tad konzerts palika zeen. mahzitajam un basnizas preekschneekam nepeerahdihts. Kad 17. Julija konzerta deweji Bauskâ eeradahs un zeen. Jurjanu fgs 1/2120s pusdeenâ (Latweeschu deewakalposchanas laikâ) pee zeen. mahzitaja gehrbj-lambari eegahja, konzertu peemeldeht, tad zeen. mahzitajs no fewim ween newareja konzertu atwehleht, jo basniza peeder Wahzu draudsei; tapehzi zeen. Wahzu draudses mahzitajam un basnizas preekschneekam ari ja-isprasa atwehle-shana. Ko A. Allunana fgs nebij isdarijis laikâ — waijadfigas weetas atwehleshanu isprahit — to waijadseja Jurjanu fgam pascham wifu beidsamajâ brihdi isdariht, un protams, ka tas zeenijamam konzerta dewejam bij par nepatilschanu. Kad nu kahds Kr. fgs par scho konzertu „Balt. Wehstnesis“ wehstidams klaiji isteiza, „ka no sinamas pufes esot gribejuschi scho konzertu Jurjanu fgam leegt“, tad es, wifu flaidri sinadams, schai nepateesai sinai pretojos, wifu isstahstidams, ka leeta fastahw. Nu bij uguns pee pakulahm. A. Allunana fgs, gribedams fewi un Kr. fgu attaisnot, nehmahs „Balt. Wehstn.“ № 172. isfaziht weenas nepateesibas pehz otrahm. A. Allunana fgs nehmahs Drengera fgu apwainot, fazidams: „tad es oturu reis rakstiju Drengera fgam un to luhdsu, lai zeen. mahzitajam konzertu pasino“. Kad nu zeen. Drengera fgs nahza A. Allunana fga atminas spehleem palihgâ, peerahdidams, ka gan Drengera fgs winam rakstijis, lai weetigam mahzitajam pee laikâ konzertu peerahda, un ne wis A. Allunana fgs Drengera fgam, tad A. Allunana fgs wairs ne-eedroschinajahs ar jauneem neekeem klaijâ nahkt, bet isfazija pats fewim peenahzigo spreedumu, „Balt. Wehstnescha“ № 186. ta rakstidams: „ta domaju — bij lehti noprotams, ka schi pehdigâ wehstule bij rakstita ar noluhku, lai Zuh's (Drengera fgs) buhtu til laipni un waijadfigo sinotu mahzitajam“. Te nu isnahza Adolfa Allunana fgam no rakstischanas „domaschana“. Ja kahds fo slikti padara un pehzal aishbildinahs, fazidams: „es domaju“, tad tahdam ussawz, ka kahds putns ar toti nejauku balis ari „domâ“. Zi wisa nu redsam, ka A. Allunana fgs newar ar wifu „domaschanu“ nedf Kr. fgu, nedf pats fewi attaisnot, un tas ir un paleef netaisniba, kad Kr. fgs faka, „ka no sinamas pufes gribejuschi konzertu leegt“; tas ir tihri neeki, kad A. Allunana fgs raksta, ka winsh zeen. Drengera fgu luhdsis, lai konzertu zeen. mahzitajam peerahda, bet tas ir pateesiba, ka zeen. Drengera fgs A. Allunana fgam rakstijis, lai tas laikâ weetigam mahzitajam konzertu peerahda, tapat ari ir pateesiba, ka A. Allunana fgs to naw wis darijis, un ja Jurjanu Andreja fgam zaur Bauskâ doteem konzerteem kahdas nepatilschanas bijuschas, tad til weenigi A. Allunana fgs pee tam ir wainigs. Ta nu tai leetai buhtu beigas, ja til A. Allunana fgs zaur fawu domaschanu nebuhtu loti dufmigs tapis, pat us it newainigeem. Ta par peemehru

winsch pufokahs fawâ pirmâ pretrafstâ us manim un zeen. mahzitaju, rakstidams tâ: Minehts isfludinajums stahweja wefelas trihs nedelas „Balsi“) un „Balt. Wehstnesi“, tad neds Juhs, neds zeen. mahzitajs newar aibildinatees ar isrunahm, ka nesinajufchi, waj konzertu isrihkoschot“. No manim nu gon newar buht runa, tas A. Allunana kgam weena alga, waj es sinaju, jeb nesinaju, bet ne tâ ar zeen. mahzitaju un basnizas preekschneeku. Naw brihnum, ka A. Allunana kgs „domâ“, ka zeen. mahzitajam un basnizas preekschneekam ir jalasa „Balsi“ un „Balt. Wehstnescha“ fludinajumi; tilai winsch ar tahdu „domaschanu“ newar neta panahkt; to winsch pats peedstihwoja pee teem wefelas diwi nedelas „Balsi“ un „Balt. Wehstnesi“ isfludinateem konzertem Bahrbelê. Laikam A. Allunana kgs buhs „domajis“, ka ari Bauskas zeen. pilskungam „Balsi“ un „Baltijas Wehstnescha“ fludinajumi jalasa, un tapehz konzertu bij isfludinajis preeksch atkaujâs isdabuschanas.*) Wiswairaf Adolfa Allunana kgam schults apstreenahs „Latweeschu Awischu“ deht. Waj tahs wainigas, ka zeen. Drengera kgs winam fazijis, ka buhtu bijis derigi konzertus isfludinaht „Latweeschu Awises“, jo pee Drengera kga ween „Latw. Awises“ parakstitas 140 eksemplaros, turpretim no „Balsi“ un „Balt. Wehstnescha“ kopâ til lihds 15 eksemplareem. Adolfa Allunana kgs raksta tâ: „Sakeet tilai taisnibu — to tadfchu nebuhsheet no mums sagaidijufchi, ka sawus isrihkojumus fludinajim tâ sauzamâ „Lawischelê“? Tas buhtu pilnigi wolti, jo ta publika, kas turahs pee wezahs tantes, neds apmeklê, neds saprot ko no muhsu isrihkojumeem“. — Tê nu bij! Tas ir ispruzis atkal no A. Allunana kga „domaschanas“. Manâ rakstâ naw ne wahrdisch no tam minehts. Pee paschas leetas tas til pat mas peeder, ka kad Adolfa Allunana kgs, nopeetnu skatu lugu israhdidams, bes kahda sakara us reis fahktu dseedahkt: „Kur tad tu biji, ahstti man?!“ Kas wifs no tahdas ..... domaschanas war iszeltees, war atskahrst no tam, ka Adolfa Allunana kgs wehrte musikas pratejus un nepratejus no awischu fludinajumu lastichanas. Ja Adolfa Allunana kgs to pats us sawu preekschneefumu Bauskâ (kupleju dseedaschanu) sismetu, tad lai winam paleel taisniba; bet ja kahds gribetu scho teikumum schini paschâ sinâ ari us Jurjanu Andreja un to zitu kgu musikaliskeem isrihkojumeem issteekt, tad tas til buhtu kahda kumedinu rahdidama plahnprahtiga weza onkula „domaschana“, un wairaf it nekâs.

Kad zeen. Drengera kgs A. Allunana kgam us to pufokachanos, ka wina rakstito wehstutu faturu konzertu leetâ ehrgelneekam isstahstijis, atbildeja, ka to ne ween ehrgelneekam atklahjis, bet wehl dauds ziteem, un par ko ari nê? konzertu dewejeem ehrgelnes waijadfigas, un ehrgelneeks lai to nesinatu, tad A. Allunana kgs fahka atkal grositees, ka winam ne-esot bijis eemesla pee ehrgelneeka greestees, jo ehrgelneeks esot ehrgelneeks, un tas laikam netizis usajinahts, sawu balsi nodot pee apspreechanahm, waj basniza atdodama konzertam. No basnizas schê naw runahst, bet no ehrgelneem. Waj ehrgelneekam par ehrgelneem jasin, jeb nê, par to A. Allunana kgs, pee zeen. mahzitaja apwajajees, zitadaki runatu. Bet winam jau neweens weenigais naw fazijis, lai pee ehrgelneeka greechahs, til to gan, lai buhtu greefees pee zeen. mahzitaja. Kad A. Allunana kgs ari to pehdigo nebij darijis, tad winam tas israhdijses par newaijadfigu. Winam warbuht ari bij weena alga, waj garigu konzertu dod, jeb nê; turpretim Jurjanu kgam tas gan nebij weenaldfigi. J. Kronberg.

Sinas, ka par teem, kas ar krihtamo kaiti flimi, ahrsemê top gabdahs.

Bilefeldê pastahw jau 16 gadus kolonija, kas par scheem nelaimigeem gabdâ, un tur no wisahm pusehm peefuhtha til dauds luhgshanas pehz palihdsibas, ka tilai kahdai datai spehj palihdsiht. 695 zilweki, ar krihtamo sehrgu flimi, no daschadahm tijibahm, daschadahm fahrtahm un semehm 1882. gadâ tur bija kopshana. — No scheem isstahja tai paschâ gadâ 110 flimi: 21 kâ wefeli, — tahdâ buhschanâ, ka teem pusgada laikâ sahles nebruhkejot ta kaita neradahs; 31 bija tiktahk atspirgufchi, bet wehl sahles bruhkeja; 25, kam newareja lihdsiht; 33 nomira. No wairaf kâ 300 flimeem, kas gada laikâ luhdsâ pehz usnemshanas, til 201 wareja usnemt, un zaur to scho gadu fahkot flimneeku skaitis sneedsahs pee 586. Leelakâ data no scheem ir bah-

rini. Jo ihsti tad, kad wezafu apgahdaschanas fahk truhkt, eefahkâhs nabaga flimeem wisleelakahs behdas; neweens winus negrib usnemt. Jebfchu meefigi teem dauds jazeesch, tomehr garigi tee wehl wairaf zeesch. Kad eewehro tahda flimneeka behdas, ka winsch, no wiseem atstahst, ne-atron neds deenestu, neds darbu, neweens winu negrib mahjot, no skolas un basnizas tas kâ isflehgts; radi un draugi bihstahs no wina; glufchi weentulis atstahst, tas drihs war krist isfamishana.

Pawisam zitadi tas ir ar teem, kas usnemtî minetâ kolonija. Skola, basniza, wisadas labi eeriktetas darba weetas stahw tur atwehrtas; derigs darbs dahrsâ, us lauka un meschâ, kas nemeerigu prahtu teem apmeerina, ir wisur peeteekots, pee tam allasch rokâs, kas pehz wineem issteepjahs, kad tee pakriht, un kas tos sinamâs weetas noleel us gultas. Eoti ahtri schê bailes suhd; tee ik deenas reds, kâ ziteem teel lihdschts, un drihs ari paschi palihds, kad kahds pakriht sawos frampjôs, sinadami, ka wineem tapat noteek. Tê suhd ne-ustiziba, bet meeriga un preeziga dsihwe ronahs. Wispahrigi flimneeki tai kolonija ir ar sawu likteni meerâ un pateizigi, jebfchu teem pee wefelibas til pa datai war palihdsiht. It ihpaschi daudseem tas ir par preeku, ka jele kahdu datu no sawa dsihwes ustura war nopelni-tees, un zaur to radeem un wezakeem naw par gruhtu nastu. Drukâs eerikte, grahamtu feeschana, dahrsneeziiba un sehllu pahrdotawa dod tur flimneeku rokahm papilnam darba, zaur ko ta eestahde pa datai top ustureta. Bes schihm eeriktehm tur ari atronahs galdneeku, atflehgu kaleju, mahlderu, rehneeku, kurneeku un skroderu amatneeziibas eeriktes, kuras flimee strahdâ til preeksch sawas kolonijas. — Tur ari netruhtst pareisas ahrstu palihdsibas. Wehl peeminams, ka wispahrigi flimee til tad tai kolonija palihdsibu meklê, kad kaita pee wineem jau tâ isplatijusees, ka tee sawas weetas wairs naw warejuschi palikt un jau wisadas ahrsteshanas isprowejufchi. Zaur to tad noteek, ka no ta leelâ pulka schahdu flimu (jo wisâ Bahzija tahdu esot pee 60 tuhst.) arween tee wisu flimakee, kam mas zeribas, tur faronahs; tee ir jo ruhpiigi kopjami, jo paschu spehki ir toti wahji. Kad eewehro, ka pagahjuschâ gadâ tur it mas 80 tuhst. reisas flimiba nabadsinas mozijusi, tad gan warehs noprast, zil roku tur newaijadseja, kas teem lai palihds, ka nelaimigeem neteek apskahdeti. Ari tas naw nowehrschams, ka daudsi tad til nahk palihdsibu mekleht, kad winu gars jau aif zeeshanahm aptumfchots un tee kâ masi behrni ir apkopjami. Preeksch teem ir ihpascha weeta eerahdita, kur teem ja-usturahs, lai wini tos jo spirgatos flimos nekawê un netrauzê.

Preekschneeziiba ari pee tam turahs, ka wina neweenu flimneeku nabadsibas deht ne-atraida jeb ne-usnem. Sinams, ka ihpaschi schahdu deht, par kureem neweens negrib jeb newar maksahkt, no teem, kas maksahkt spehj, til dauds top nemts, ka winu usturs top atlihdshahst. Tomehr ir schahdu skaitis, kas neta nespehj, arween dauds leelaks par teem eespehjoscheem, un tamdeht tur ir til dauds flimu glufchi par wolti usnemtî jeb til ar masu peemaksu, tâ ka zaur-zaurim nemot katra flimneeka apkopshana preekschneeziibai wehl pee 100 rubl. maksâ. — Tas ir — par 600 flimneekem pee 60 tuhst. rubl. par gadu. — Preekschneeziiba tamdeht nemitejahs flaudshahkt un luhgt no schehlfirdigeem zilwekem dahwanas, lai spehtu sawu mihlestibas darbu, ka eefahkufi, us preekschu west. Zil jauka leeta ir, scheem nabadsineem palihdsiht, kad apdomajam, ka Deews muhs schehligi no schahdas nelaimes pasfargajis.

Ar schihm sinahm teescham peetiks, preekschneeziibas laipnu peefolishchanu, ko schê tuhlt peemineschu, ari pee mums eewehrot.

Eewehrojot tahs daudsfahrtigas wilschanas, zaur kurahm leelakâ data ar krihtamo kaiti firdami zaur aplamahm ahrsteshanahm peewilti top, un ta noluhka, ka daschi besdeewji til scheem nelaimigeem wehl wairaf wefelibu postâ, un winu nabadsibu teem nowit, mehsh krihtamahs sehrgas ahrsteshanas kolonijas preekschneeki, Bielefeldê eeksch Westfalee, eeksch wairaf kâ 16 gadeem tuhstoscheem palihdsibu sneegufchi, folamees, wiseem zeetejeem, kas pee mums palihdsibu meklehs, bes maksas to ahrsteshanas wihsi sinamu dariht, kura kâ wisu teizamâ ir atsihta. Ari preekschneeziiba folahs tahs waijadfigahs sahles tibras, jo tas wiswairaf ir waijadfigs, un par mehrenu zenu apgahdahkt, tâ ka ari wisnabagakeem laba ahrsteshana ir eespehjama. Tahdi flimneeki, kuru nabadsiba zaur sawu mahzitaju jeb waldishchanu top peerahdita, dabon sahles par wolti. Weidsamajâ gadâ ir pee 6000 pulweeru nabageem flimneekem bes maksas isfubtiri.

Deews lai preekschneeziibai bagatigi dahwanas peefuhtha, ka wina nabageem ar krihtamo kaiti zeesdameem war nahkt palihgâ — ari muhsu staryâ. R. S.

*) Tê jau A. Allunana kgs atkal majus neezjams runâ. Pat zaur brilli luhkodamees, winsch newarehs wairaf eerahdsiht, ka minehts fludinajums til wefelas diwi nedelas stahw „Balsi“.

**) Schê japeemin, kautschu gan Bauskâ un Bahrbelê isfludinateem konzertem stahweja zeen. mohstleneeka Jurjanu Andreja kga wahrs apalschâ, tomehr A. Allunana kgs to wisu bij apnehmehs isdarht. To man pats Jurjanu A. kgs teija.

Labas laimes laistajiem!

Pestherburga. 1. Septemeri pee otrahs 5% prehmiju biketu aistleenas 35. islofeschanas winnesti frita us schahdeem nummureem:

200,000 rubl. us Nr.	14,114—50
75,000 " " "	13,979—50
40,000 " " "	15,245—20
25,000 " " "	16,696—48

3 winnesti a 10,000 rubl. us Nr. 7233—46, 197—33, 454—30.

5 winnesti a 8000 rubl. us Nr. 13,122—13, 18,864—25, 7,993—50, 17,792—4, 7,386—20.

8 winnesti a 5000 rubl. us Nr. 13,235—21, 11,660—27, 11,986—41, 14,968—45, 16,267—45, 15,361—39, 12,147—10, 17,184—43.

20 winnesti a 1000 rubl. us Nr. 3,344—24, 15,301—8, 12,978—45, 8,458—19, 3,549—11, 7,644—8, 6,018—32, 7,310—7, 13,522—12, 16,034—44, 5,432—6, 9,990—2, 454—21, 5,363—29, 829—21, 14,342—35, 14,336—34, 14,275—15, 11,552—3, 7,017—43.

Winnesti a 500 rubl.

feh. bil.	feh. bil.	feh. bil.	feh. bil.	feh. bil.
91 44	4470 2	9047 25	12004 28	16156 32
125 23	4486 43	9069 33	12100 1	16175 29
150 6	4565 27	9095 5	12109 23	16214 39
258 13	4568 4	9230 28	12109 32	16276 36
352 3	4656 28	9471 14	12145 36	16283 30
392 25	4689 33	9480 41	12176 10	16311 28
438 33	4832 23	9517 40	12247 32	16357 41
469 35	4850 28	9532 23	12388 40	16476 10
470 37	4852 9	9541 36	12395 39	16702 39
529 12	4900 19	9544 7	12669 2	17001 27
561 50	4928 34	9575 16	12750 16	17103 31
617 20	4940 4	9640 32	12852 10	17161 41
640 26	5088 22	9712 12	12955 27	17200 5
691 13	5090 10	9762 45	13000 41	17200 15
736 3	5211 12	9892 43	13110 46	17207 18
758 40	5494 4	9937 17	13165 8	17261 29
1092 28	5645 49	9950 21	13252 21	17346 5
1145 9	5701 7	9973 32	13257 45	17556 46
12 3 31	5831 39	10031 38	13261 9	17578 4
1219 4	5860 26	10065 47	13407 22	17638 33
1256 36	5924 46	10112 23	13426 32	17651 10
1641 48	6097 6	10166 39	13556 18	17816 18
1916 49	6196 11	10185 18	13573 7	17856 7
1922 22	6216 31	10252 46	13597 26	18028 48
1924 12	6419 11	10253 15	13598 23	18238 5
1962 22	6442 16	10255 13	13599 36	18251 14
2300 18	6508 48	10255 33	13600 20	18316 5
2448 42	6746 26	10295 10	13891 41	18364 29
2490 30	6855 3	10467 1	13894 5	18463 18
2786 2	6875 25	10468 23	13959 24	18509 18
2808 27	6888 24	10468 50	14055 40	18778 48
2811 38	6912 38	10596 14	14165 27	18813 23
2880 35	6937 44	10660 33	14263 5	18816 4
2911 1	6975 14	10666 11	14404 4	18849 2
2975 32	7127 18	10722 14	14413 42	18866 49
3026 5	7198 3	10901 7	14488 20	18898 33
3047 12	7261 27	10961 9	14519 42	18975 21
3061 23	7329 44	11008 50	14721 11	19016 4
3079 16	7619 38	11044 24	14972 10	19035 4
3114 8	7719 2	11091 31	14985 25	19066 15
3128 39	7843 14	11216 6	15157 36	19094 48
3141 25	7922 28	11236 50	15451 44	19230 48
3153 9	8205 17	11270 28	15468 30	19273 1
3431 5	8307 32	11324 22	15487 30	19276 6
3540 25	8326 4	11467 22	15515 27	19307 35
3847 1	8383 40	11482 47	15631 28	19382 45
4114 39	8387 37	11699 1	15674 31	19480 6
4140 30	8397 33	11707 38	15780 7	19536 15
4184 4	8468 36	11737 8	15881 19	19698 46
4219 8	8808 7	11776 8	16044 9	19827 8
4294 42	8828 14	11794 17	16053 31	19977 14
4391 32	8921 33	11970 39	16058 37	19985 40

Amortiseeretas tapa schahdas 70 fehrijas:

232	3120	4224	8300	10402	14691	17884
409	3193	4664	8396	10545	14761	18565
419	3585	6094	8801	10902	15261	19006
693	3613	6146	8827	11275	15507	19013
1021	3651	6524	9572	11469	15748	19025
1064	3907	6808	9642	11519	16001	19051
1172	3958	7075	9689	12769	16152	19178
1222	3983	7581	9863	13014	16460	19392
1296	4106	7624	9921	13054	16534	19512
3065	4202	8293	10183	13164	17354	19722

Kuronija.

Ta ir saprotama leeta, ka ihpafchi Baltijas eedfihwotaji fawas azis greefch us Tehrpatu, jo Tehrpatas augstskola jeb uniwersitetē mahzahs winau kreetnee dehli, lai reisi waretu fwehtigi strahdajt fawds amatds. Uri Latweefchi ar iklatru gadu fahl wairaf eewehrot Tehrpatu, tamdehl ka ar iklatru gadu wairaf Latweefchu tautas dehlu Tehrpatā fakrahjahs. Tas gars, kas studentds mahjo un studentu fadsihwē, ir preefch wifas muhsu semeš no leela fwara. Kad uniwersitetēs ronahs labs un wefels gars, tad tahds patš gars parahdahs wifur tur, kur bijufchee studenti, pehzal ka wihri, fawus amatus nokopj. Bet kad deemschehl, ka no zitahm uniwersitetehm dširdam, nelabs nemeerneeku gars fahl plofitees studentu firdis, tad us tahdeem wihreem walfis mas ko war pakautees. No Tehrpatas runajot, ir ja-leezina, ka winaš studentds weenmehr ir bijis un ari tagad ir kreetns un wefels gars. Un tas nahf pa leelu leelai dakai no tam, ka Tehrpatas studenti nenokulahs ar politifkeem un ziteem zenteeneem, kas nefader kopā ar uniwersitetu ufdewumu un ar jauneku ifglitibu. Tehrpatas studentu zenteeni fchkirahs 2 datās, pirmahrt wini dšenahs fakraht tahs finibas, kas ir wajjadfigas tai amatā, us kuru tee fataifahs, un otrahrt wini kopj draudšibu un fabeedrigu dšihwi fawās studentu fabeedribās jeb korporazijas. Iglus gadus Tehrpatā pastahw 4 studentu fabeedribas, proti Kuronija, Liwonija, Estonija un Rigenfis. Pee Kuronijas peekriht wifu wairaf Kurssemneeki, pee Liwonijas — Widsemneeki, pee Estonijas — Igauni un pee Rigenfis — Nihdsneeki. Ka Kurseme, Widseme, Igaunu seme un Nihgas pilfehhta wispahrigi weenadi, bet fihlakās buhšchanās fewisfchki ir attihstijufchahs un usplaufufchahs, tā ari minetahs korporazijas wispahrigi ir weenadaš, bet masakās un fihlakās buhšchanās ir fawadas un fewisfchkas, ka jau eeraschahs un fadsihwe latrā gubernā un Nihgā to prafa. Bes fchihm wezajahm korporazijahm tagad, kur studentu flaits ir palizis jo leels, ir wehl daschahs zitas korporazijas, un ari weena Latweefchu korporazija, ko fauz par Letoniju. Waj tahs jaunahs korporazijas ilgam pastahwehs jeb ar laiku kahda no winahm idšifihš, ka jau dascha ir idšifufi, to newar sinahf. Zeram un wehla-mees, ka winahm wifahm buhtu garfch muhschš un winaš jauneku firdis wifu to stahditu un loptu, kas ir labs un teizams. Ta wezaka studentu fabeedriba ir Kurssemneeku fabeedriba „Kuronija“, kas ir zehlfuees 8. Septemeri 1808. gadā. Schogad minetā deenā Kuronija fwin fawus 75 gadu pastahwefchanas fwehtfus, kas jo leeliski rahdahs buht. 75 gadus, lai tahfakā, lai tuwakā fakarā, Kuronija ir pulzejuft ap fewi Kurssemneeku dehluš, gan Wahzus, gan Latweefchus, ne-eewehrodama ne tautibu, ne kahrtu. Turpretim Kuronija ir zensufuees Latweefchus un Wahzus faweenot draudšibā un weenprahfiba, lai reisi wif meera kopā strahdatu tehwu semei un dšintenei par labu. Tee, kas faka, ka Tehrpatas uniwersitete kopjot tifai Wahzu garu un to, kas Wahzeem esot par labu, nepafihst waj ari negrib pasihf Tehrpatas studentus, kas dšenahs wispahrigi pehz tam, kas ir labs un teizams. Lai Tehrpatas studentu garu nofauz par Wahzu garu jeb ari zitadi ka, tas ir un paleek tiklibas gars, kas tiklibu grib fehmeht iklatrā tautā. Un ka Kuronija fchaj finā it ihpafchi eewehro Latweefchu tautu, to jau peerahda tee Latweefchu wahrdi, kas ronahs Kuronijas wapenā: „Sirds Kurssemneeka gods“. Lai fchis „gods“ allafch mahjo Kurssemneeku kruhtis; lai Kurssemneeku uftizigā firds parahdahs wifas leetās; lai Kurssemneeku tagadejo un bijufcho studentu firds pahrpulhst aif preeka un pateizibas jubilejas deenā par wifu to, ko Kuronija ir pastahdajuf muhsu semitei par labu, un lai wina, augdama un fatodama, fagaida ar Deewa palihgu fawus 100 gadu pastahwefchanas fwehtfus! —r.—

A t b i l d e.

...tinu Gr... Igam: Nošchelojam, ka Inhu teatera israhditajiem naw wifai labi isdewees. Bet kad par to leetu laistum fihfalus fpreedumus laudis, tad daschš labs fawdetu pawifam fawu preefu pee tamihdfigeem isrihkojumeem. War ari buht, ka „publikas“ pulstenis ir ahtrali gahjis, netā zeen. israhditaju. Wifabi efeet pašai fweizinati un fweizineet zeen. S.... fahs.

Katw. Aw. redaktors: J. Weide.

No zensures atwehlehts. Jelgawā, 6. Septemeri 1883.

Basnizas un skolas finans.

Weens Kungs, weena kristiba, weena tijiba.

Mahditajs: Laukskola buhščana Widsemē pahr 1881./82. gadu. Rahdi shtumi par Jelgawas 2c. Deewa zeti ir ne-
isbīnājami. „Zai Zuhju šweze spihd!“ No 1. Maija lihds
16. Augustam 2c.

Laukskolu buhščana Widsemē pahr 1881./82. gadu.

(Beigums.)

3) Zehšis. Šchē mahju mahziba pee labas
usraudsibas rahdahs labojusees Ehrglōs, Lasdonē,
Leeserē, Kuhbanē, Leepalnā, Zehšis. Bet behrni
tomehr pee pahrklaufišchanahm dauds truhst; par
pr. Kalzenawā no 209 behrneem tikai 94, Bez-
Beebalgā no 658 behrneem 103, — tāpat Raunā
un Ehrglōs. Zehswaine sino, ka no wiseem skolā
eestahjoscheem behrneem $\frac{1}{4}$ nepilnigi fataisiti bijušchi.
Par nekahrtigu atskolneeku suhtišchanu suhds skolas
waldes leelakā daka; tikai Laudone sino, ka wina
fawejeem wehl weenu nedelu preeksch atskolas paga-
rinafchanas klahst peeluhsufees.

No skolotajeem bij tē kahdi nepeeklahjigūs rak-
stus islaidušchi laikrakstōs. Weens tapa atstahdi-
nahts, diwi dabuja brihdinafchanu. Diwi drau-
dschu skolas, kas draudeja pawifam panihst, ihpa-
schai rewisijai tika nodotas; par prowi Ehrglōs un
Leeserē. Raunā dabuja diwi pagasta skolas no ih-
pafschneeka semi peeschkirtu.

Kahds skolas palihgs apalsch Laudones gribeja
us fawu roku klasi eerikteht un to par patstahwigu
likt atsiht. Bet kad tas nu nenotika, winsch ap-
suhdsseja skolas waldi pee skolas ministerijas, bet
slehdsfa jau fawu skolu, pirms to no ministerijas
aisleedsa.

4) Walka. Zaujēnē nahf behrni tagad kahr-
tigafi pee pahrklaufišchanahm, kā agrak. Dirsē at-
raujahs 62 procentes, tas ir gandrihs $\frac{2}{3}$ mahju
behrnu. Ergme ir deht sliktas mahju mahzibas
strahpes skolu nospreedusi. Trikatē labojahs mahju
mahziba zaur to, ka tur jau tahda skola eekahrtota.
Tāpat ari Balsmarē. Mufsnē un Gulbenē truhst
wairak skolu. Ergmē un Balsmarē ir draudschu
skolas paplaschinatas. Lugaschōs un Zaujēnē wai-
jadsetu ari to dariht. Tikai weenā skolā wairak

kā lihds schim top filts ehdeens sneegts. 11 skolas
palihgi naw pahrbauditi. Gulbenē bij meitu skola
apstahjusees, bet waijadsibas deht kahda no mahzi-
taja eetaisita un galā no konwenta us 1 gadu ap-
stiprinata. Balsmare-Serbikal ir fawahm drau-
dschu skolahm seminara audsekaus par palihgeem
dewusi.

B) Zgaunu aprinkis.

1) Tehrpatā. Ar mahju mahzibu naw weena
daka no draudses Kurfes kirspehlē ar meeru.

Kas schē no skolas ehklam buhtu minams, ir,
ka us labahm, wefeligahm un ruhmigahm gutamahm
istabahm top raudsihts. Refataisiti skolotaji atro-
dahs wisā schi aprinki tikai 3.

Tormā waijadseja 2 skolotajus no amata at-
stahdinaht. Skolas wezaki schē fawu amatu labi
nenokopj; tapehz top runahst, winus loneht. Pale-
moise suhds, ka par dauds aishildinatas deenas top
usdotas. Skolas kahrtiga apmellefchana naw labo-
jusees, bet usrahda leelakas nokawefchanas. Tapehz
waijadsehš strahpes naudas peedfischchanu stingraki
fanemt. Lajuse grib masas pagastinu skolas fawee-
not, lai waretu leelakas skolas zaur to kahrtigaki
ustureht; bet lihds schim naw eespehjams bijis.
Kodawerē ir meitu skola ar 18 skolneezehm atwehrta.

2) Wero. Mahju mahziba nemeizahs San-
gastē, Kambjē un wehl zitās kirspehlēs. Labala ta
rahdahs buht Tehrpatā, Puhjā, Kanapē un Belwē.
Rano un Rengā suhdsjahs. ka dauds behrnu no pahr-
raudsibas atraujahs. — 10 pagasta un 2 kirspehles
skolas ir schē jaunās ehlas dabujuschas. Lihds
ar Belwes draudses skolas eefwehtfischchanu swehrtija
ari wina fawu 50 gadu pastahwefchānu.

Kanapē un Puhjā ir meitu draudses skolas at-
klastas, tā ka nu schini aprinki pawifam 6 tahdas
skolas ir.

Leelakā daka pagasta skolu ir schē tikai $5\frac{1}{2}$
mehn. darbā bijuschas. Pee tam isnahza tikai
70—80 deenas us skolgadigem skolneekem. San-
gastē tapa schis laiks dalihts, tā ka 3 deenas no
nedelas nahza preeksch sehneem un 3 deenas preeksch

meitenehm. Zitas kirspheles atradufchas, ka lehnais seemas laiks kahrtigaku skolās apmeklēšanū peelaids; ziti turpreti atkal fuhds par lipigahm flimibahm. Kambjē fuhdsahs, ka no 182 skolēefahzeem 129 slikti bijufchi. Urbaste pukojahs par skolotaju zeetu apeefchanos pee behrneem. Par skolās wezakeem fchē wifur fuhds un grib, lai teem loni peefpreefch.

Neo zeen. leelmahte von Zur-Mühlen dahwinajufi preefch skolās zelfchanas Arle 1000 rubl. Zits leelkungs tur laudihm pirkfchanas summu par skolās semi atlaidsis.

3) Behrnawa. Mihkla (Michaēlis) un pa dafai Audra ir ar mahju mahzibahm meerā.

Lipigas flimibas fcheit gandrihs wifās kirspheles leelu gruhtumu darija. Blika seema padarija, ka pee daschahm skolahm wajadfigā malka nebij peewedama. Edemestē fuhds par wezakeem, ka tee pa dafai behrneem nekaujot wajadfigos skolās darbus dariht.

Karlfe newar til taht tapt, ka behrnus pehz 8. gada pahrfklaufifchanahm war preefchā stelleht, bet tilai pehz 10. gada.

Sahrde nespehja deht flikteem zeleem un flimibahm wairaf kā 3 skolās pahrbaudiht. Wendras kurlmehmo skola tapa tagad ari apafsch muhfū laufskolu pahrwaldes nodota.

4) Wilande. Wiljandi-veel-Jahnu kirsphele top knapa mahju mahziba fneegta. Kolka-Mas-Jahnu kirsphele naw wehl skolās kreewifla mahziba eewesta. Tapehz warbuht, ka tamdeht dauds wezaki fawus behrnus Greeku-katolu skolās dod. Wiljandi-Jani un Beltfamā ir muifchu ihpafchneeki pee skolās buhwehm peedalijufchees. Bilistferē nodega kirspheles skola, pee kam ari weens skolneeks, kas augfchas tahschā gulejis, fadega. Lihdifschinigaiss skolotajis tapa tur atlaists, un weens audfelnis no Lehrpatas Kreewu seminara par skolotaju peenemts. Darwastes kirsphele ir par fcho laiku fawās skolās par ehrtahm ruhmehm gahdajufi. Helme fino, ka winas meitu skola leelu wehribu uf rokas darbeem leek, un ka turpreti zitas mahzibas preefch isglihtibas zeefch. Turklahst ifturefchanahs pee skolneezehm ir fpeesta, un ne brihwa un pateefa.

Kā arween, tā ari tagad finojumam ir peelikta tabele, kurā mehš fchos flaitkus redsam: Owang.-Lutera tizibas behrnu no pawaditā afortā gada lihds eefwehtijamam laifam bij 124 tuhft. 686 (pret 127 tuhft. 178 no 1880. lihds 1881. gadam un 128 tuhft. 666 no 1879. lihds 1880. gadam),

to farpā bij 60 tuhft. 976 sehni un 63 tuhft. 710 meitenes. Zais 125 draudfes skolās (gadu preefch tam bij to tilai 122) bij mahzibā 4824 jauneki (pret 4887 pagahj. gad.), no teem 3739 jauneki un 1095 jaunekles. Zais 955 pagasta skolās (preefchgadā bija to til pat 955) bij 40 tuhft. 297 ffolgadigi (pret 40 tuhft. 349 preefchgadā), no teem 20 tuhft. 424 sehni un 19 tuhft. 873 meitenes; atskolneeku flaits top uf 34 tuhft. 830 ufdots (preefchgadā 33 tuhft. 835), no teem 15 tuhft. 897 sehni un 18 tuhft. 860 meitenes. Mahju mahzibu dabuja apafsch skolās waldes usraudfibas 39 tuhft. 632 behrni (pret 40 tuhft. 777 behrneem preefchgadā).

Kreewifki tapa obligatorifki waj nodatahm 113 draudfes un 690 pagasta skolās mahzihts; turpreti truhka Kreewu walodas 10 draudfes un 337 pag. skolās.

Zaunakas finas pret wezajahm norahda leelu farpibu, ka ffolgadigu behrnu flaits Widsemē ir gahjis mafumā. 1881. g. tas flaits par 1488, bet tagad par 2492 ir mafinajees. Mahju mahzibā bij 1880. gadā $34\frac{4}{10}$ procentes no kopsummas, 1881. g. tilai 32 procentes, bet nu $31\frac{7}{10}$ procentes.

War preezatees, ka ffolgadigo flaits pret wifu skolenu flaitu naw mafinajees; draudfes skolneeki paleek fahwot uf $3\frac{8}{10}$ procentehm, pagasta skolneeki no $31\frac{6}{10}$ uf $32\frac{3}{10}$ procentehm un atskolu skolneeki no $27\frac{3}{10}$ uf $27\frac{8}{10}$ procentehm zelti.

Darbā bijufchais draudfchu skolu flaits ir 1882. gadā ar 3 skolahm paleelinajees, pagasta skolu flaits, wispahrigi nemot, ir tas pats palizis, lai gan Zehfis beidsamōs 2 gaddōs 10 tahdas skolās ir isnihkfufchas.

Skolotaju flaits draudfes skolās (199) ir tas pats bijufchais, ffolotajas (17) ir par 7 wairaf; ffolotaju flaits pagasta skolās peenehmees 1881. gadā par 22 un 1882. gadā par 7 (pawifam ir 1103); pagasta skolās ir ffolotajas tilai 3.

Zeen. fchulrahtha fgs beids fawu finojumu ar to wehlefchanos, lai finojums to panahktu, kas wina mehrēis, un ka uf preefchū wifš eetu wehl jo labaki skolās buhfchanā.

Rahdi fihkumi par Zalgawas diakonifu nama darbofchanos.

Sawā pirmā finojumā dewu ihfu aprakftu par Zalgawas diakonifu nama zelfchanu un eerikti; ta-

gad pasneegschu kahdas sinas par diakonisu nama darboschanos.

Brecksch pahri gadeem reisi diakonisu namâ nabaga atraitne eegahja un luhdsahs palihdsibas. Winaas weenigais dehlis un apgahdatajâs guleja gruhti flims; mahyte to nespehja pareisi apkopt un par to gahdaht, un tamdeht schehli luhdsahs, lai winaas dehlu usnemot flimnizâ. Slimais tapa usnemts bes kahdas atlihdsinaschanas, kahdâ brihw-gultâ, kahdas schè no schehlfirdigeem kungeem ir eeriktetas. Ar kruhschu fehrqu gruhti fasslimis un lihds tam laikam flikti apkopts, winsch tâ bija nowahrdsis, ka mas wareja zereht, ka atwefelosfees. — Drihs pehz tam zita atraitne atnahza, kas tâpat, kâ pirmaja, leelâ nabadsibâ dshwoja, un luhdsahs, lai ari winaas weenigo dehlu, kas gruhti flims gutot, usnemot flimnizâ. Yet kad wiskas ruhmes jau no flimneekeem bija ainsnemas, tad schai nabaga mahtei tuhliit newareja palihdscht; wina dabuja il deenas ehdeenu is flimnizas preeksch sawa flimâ. Behz kahdahm deenahm til wareja wina usnemt. Winsch bija ar kahdu eefschkigu nedseedejamu kaiti fassirdsis. Pee abeem scheem jaunekkeem daktera sahles un wisruhpicakâ kopschana bij weltigas. Wini deenu no deenas palika wahjaki. Tâ peenahza 16. swehtdeena pehz Wasaras-swehtku atswehtes, kuras ewangelijums mums stahsta no atraitnes dehla Rainè. Ari tè isnesa schos abus jauneklus no klusas flimnizas us wehl klusaku weetu, lihku pawadischanas kambari — dahrsâ. Al, zil jauki pee scheem sahrkeem tahm nabaga atraitnehm tas wahrds, „neraudi“ atskaneja un wina loti nosklumuschahs firdis eepreezinaja! Diakonisu nams bij pastrahdajis swehtu darbu pee wina firdihm.

Kahdam jaunam strahdneekam, kas pee Zahnu basnizas torna strahdadams bij nelaimigs tizis, tapa us brihnischkigu wihsi ahtri palihdschts. Schis eefschpus torna no stalaschahm krisdams bij galwu pret atmeneem eewainojis. Bes apsinas winsch tapa ainsests diakonisu nama flimnizâ. Newareja sinah, waj mas wehl buhs dshwotajâs; no ahras neko pee wina newareja dauds maniht. Tas Kungs paklausija wiskas draudses aissuhgfschanu basnizâ par scho nelaimigo un swehtija daktera publinus un kopschanu. Slimais dabuja sawu apsinu drihs atpakaf. Zaur tam, ka til ween wina meefas bij stipri satrizinata, winsch jau pehz nedetas laika tâ atspiriga, ka wareja atkal wefels pee darba eet. — Kahda jauna feewa bija pee willas kahrschanas maschinas sawas

rokas stipri eewainojusi. Wiswairaf labâ roka rahda leelas bruhzes; ihkshkis bija janonem, un newar sinah, waj wehl wisa roka nebuhs janogreesch. — Ari behrni daudsreis teel nodoti diakonisu namâ deht ahrstefchanas; tee tur buhdami tâ apron, ka newar aismirft to weetinu, kur til mihli apkopti. Brecksch pahri gadeem atpakaf kahdu 2 mehneschus no weetas flimniza bija pilna wajneeku, ka ruhmes nepeetika. Toreis bijuschu ahrstefchanâ 47 flimneeki, no scheem 28 ar tihfu gulejuschu, 10 agu flimu, 9 ar ee-ilguschahm daschadahm kaitehm, un tad wehl 21 behrens skolâ. Daschu reis gan leekahs, ka darba flimu kopejahm pahrdauds, jo we na no winahm strahdâ pilsehtâ, pa nameem, pee flimeem sawu darbu. — Waj nerastos ari us semehm godigas meitas, kas pee schahda schehlfirdibas darba gribetu kertees? — Tahm, kam prahts us to nestos, wajadsetu jau zil nezil buht skolotahm, un ari Wahzu walodu praft. — Zapeeteizahs buhtu pee zeen. mahzitaja Katterfelda, kâ schihis eestahdes preekschshahwa. Zapeenes: 1) paschas farakstihst dshwes gahjums, is kura buhtu redsams, ka jaunekle pati grib par diakonisi mahzitees; 2) sihme no daktera, waj wefela; 3) atwehleschana no saweem wezakeem; 4) sihme par uswefchanos no sawa mahzitaja, un 5) kristamâ sihme. Tuwas sinas war dabuht katru laiku diakonisu namâ pee preekschneezibas. — Nahzeet un sajuhteet, zil swehtigi tas ir, tam weenigam Palihdschetajam kalpot. R. S.

Deewa zeli ir ne-isdibinajami.

Brecksch wairaf nelâ desmits gadeem Jelgawâ bij diwi jaunekli firsnigâ draudsisâ beedrojuschees. Weens no wineem apmekleja gimnasijas skolu, otrs strahdaja sawu darbu kahdâ grahmatu pahrdotawâ. Dshwes liktenis winus pehz tam isschkihra; gadi pagahja, kur tee weens no otra ne wehstâ nedabuja.

Tè pirmâ Atwentes swehtdeenâ pee diakonisu nama peebrauja kamanas, is kurahm iskahpa, turehts no spehzigahm rokahm, kahds flimneeks, ar wehl jaunu waigu. Tas nahza no augstskolas. Sawus beidsamos spehklus upuredams, bija filologijas (walodu sinaschanas) kandidata eksamu nolizis, un tad it gruhti fasslimis. Schè Jelgawas diakonisu namâ winsch mekleja patwersmi. — Jelgawai tuwojotees, winsch atgahdajahs sawa drauga, ar ko tè preeksch gadeem daschu jauku brihdi bija pawadijis. Zaur

neflaidrahm finahm winsch to tureja jau par mirschu. Un ko domajeet? Slimneeku istabâ cenahziš, winsch wehl reis eerauga fawu jaunibas draugu, bet jau us nahwes gultu. Nahwiga plauschu fehriga wina dšihwibas speklus jau gandrifs pawisam bij ispostijusi. Ari winsch, nahwei tuwojotees, bija patwerfmi mellejis diakonisu namâ. Wehl pahri deenas wini wareja kopâ pawadiht; flimiba arween gruhata pee abeem palika, tà ka beidsot tos wairs newareja weenâ istabâ pamest, bet bija jafchfir. Pee ta, kas pirmaš flimnizâ bij usnemts, nahwes stundina bija jau peenahlusi. Winsch, fawu dwehseles eepreezinafchanu zaur ta Kunga meefahm un asinihm fanehmis, 24. Dezemberi fawu garu islada. Dšti nosklumusi mahte fawam jaunakam deklam pati azis aifspeeda, un tomehr winaš firds bija apmeerinata, jo bij pahrleezinata, ka winsch ar fawu Pestitaju eelſch tijibas faweenots fawu laizigo muſchu bij pabeidšis.

Tik maš nedeku pagahja, — nedekas pilnas gruhu zeeſchanu preeſch ta otra flimneeka. Seemasfwehtku preeka gaisma ari wina nahwes gultu apſpideja un tam peeweda wina wezalo mahfu, ar ko wehl reis dabuja fatiltees. Tas debefš dahrsneekš arween wairaf atraifija tahš dšihwibas faknes, kas winu wehl tureja ſchê wirš semes, un arween tuwal nahza ſchkirſchanahš brihdis. — Wehl reis winsch ſpeshinajahš us to zelu, kas tam jastaiga, ar ta Kunga meelastu. 29. Janwara wakarâ wina nahwes stunda bij atnahlusi. Sirsnigâ aifluhgſchanâ 5 brahli un mahfas stahweja pee wina nahwes gultas. Tâ tas Kungš tos fawejus fawahl.

Tagad wini duſš, ne tahlu weens no otra, Jahnu baſnizas kapoš, gaididami us ta Kunga deenu, kur nedš behdas, nedš fahpes, nedš ſchkirſchanahš wairs buhš. R. S.

„**Vai Zuhfu ſweze ſpide!**“

Kahds mahzitajš Franzijâ ſtahtſija ſchahdu brihniſchkiġu notikumu: „Zelâ us Indiju eš ſehdeju kahdu wakarâ peekufis fawâ maſâ lugu iſtabinâ. Zuhra bij nemeeriga. Tê peepeschi kahds kleeſfa: „weens wirš juhrâ eekritis!“ Eš ahtri uſlehgoš. Uš fuga wiršus dširdeju ahtruš ſoluš un nopratu, ka uš glahbſchanu fataiſijahš. Eš eefahkumâ gribeju

uš augſchu dotees un raudſiht, waj newaru palihdſeht. Bet drihš apdomajees nopratu, ka eš glahbejeem tik pa kahjahm buhtu, un negahju. „Bet ko eš waretu dariht?“ tà ſewi waijaju. Tê azis uš palahrtu lampu metiš, man prahtâ nahza, to nonemt un zaur fawas iſtabinas lodſinu uguni rahdiht tumſchajâ juhrâ. Jau pehz kahdas minutes matroſchi preezigi fauzâ: „winsch ir iſglahbtš!“ Drihš trofniš apklufa. No rihta man tapa ſazihš, ka zaur Deewa brihniſchkiġo ſchehlaſtibu un manu maſo lampinu nelaimigais eſot iſglahbtš no breeſmigahš nahwes. Lampina ſpidejuſt uš to weetu, kur ſtrikiš ſlihlonam peemestš, un ſchê to eeraudſidamš, winu ſagrahbis un tad iſglahbees.“

Al zilwekš, nebehdajees un nedomâ, ka Tu neeeka newari dariht pee Deewa walſtibas nahſchanaš. Pazeli ari Tu fawu ſwezi pazeetibâ un deewabihjafchnaâ, — tas Kungš Tew to atmaſahš augſchamzefchanaš deenâ. R. S.

No 1. Maija lihds 16. Auguſtam

ſch. g. Jelgawā aprinka komiteja pee ew. Lutr. palihdšibas lahdes ſanehma ſchihš mihleſtibas dahwanāš:

No Bez- un Jaun-Saulē draudſeš	15 r.	50 f.
„ Nurmuiſchāš dr.	8	„ — „
„ Kandawāš dr.	30	„ — „
„ Reſinamâ ſlawâ no kahda kunga	4	„ — „
„ Stendes un Spahres palihga komitejaš	43	„ 55 „
„ upura Jelg. Trijadibas baſnizâ	1	„ — „
„ barona v. Hahn — Lindē . .	10	„ — „
„ baroneneš v. Hahn — Aſſupē .	25	„ — „
„ Bahrbeles dr.	10	„ — „
„ Semiteš dr.	4	„ — „
„ Balgaleš dr.	6	„ — „
„ Roſiani dr., pee Taurogeneš .	8	„ — „

kopâ 165 r. 5 f.

Deewš lai ſwehti dewejus un dahwanāš!

Direktors: G. v. Firckš.